

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

4 Ιουλίου 2019

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 2802

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

- 1 Τροποποίηση Κανονισμού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Φαρμακευτικής της Σχολής Επιστημών Υγείας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών με τίτλο «Απομόνωση, Ανάπτυξη, Παραγωγή και Έλεγχος Βιοδραστικών Φυσικών Προϊόντων».
- 2 Τροποποίηση Κανονισμού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Φαρμακευτικής της Σχολής Επιστημών Υγείας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών με τίτλο «Φαρμακευτική Ανάλυση - Έλεγχος Ποιότητας».

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. απόφ. 1259/19-06-2019 (1)

Τροποποίηση Κανονισμού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Φαρμακευτικής της Σχολής Επιστημών Υγείας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών με τίτλο «Απομόνωση, Ανάπτυξη, Παραγωγή και Έλεγχος Βιοδραστικών Φυσικών Προϊόντων».

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΑΙ
ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. τις διατάξεις του ν. 4485/2017 «Οργάνωση και Λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 114), και ειδικότερα τα άρθρα 30 έως και 37, 45 και 85, όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν,
2. την υπ' αριθ. 163204/Ζ1/29-9-2017 εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων,
3. την υπ' αριθ. 216772/Ζ1/8-12-2017 υπουργική απόφαση (ΦΕΚ 4334/12-12-2017, τ.Β') με τίτλο «Τρόπος κατάρτισης του αναλυτικού προϋπολογισμού λειτουργίας και της έκθεσης βιωσιμότητας των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών»,
4. τις παραγράφους 7 και 8 του άρθρου 19 και την παρ. 3α του άρθρου 42 του ν.4521 «Ίδρυση Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής και άλλες διατάξεις»,

5. τις παραγράφους 1 και 5 του άρθρου 101 του ν. 4547/2018 (ΦΕΚ Α' 102),

6. τις διατάξεις του ν. 4009/2011 «Δομή, λειτουργία, διασφάλιση της ποιότητας των σπουδών και διεθνοποίηση των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων (ΦΕΚ Α' 195), όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν,

7. τις διατάξεις του ν. 4386/2016 «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 83), όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν,

8. το π.δ. 85/31-5-2013 (ΦΕΚ Α' 124) «Ίδρυση, μετονομασία, ανασυγκρότηση Σχολών και ίδρυση Τμήματος στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών»,

9. τις διατάξεις του ν. 3374/2005 και ιδίως τα άρθρα 14 και 15 (ΦΕΚ 189/τ.Α'/02-08-2005) «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων - Παράρτημα διπλώματος» όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,

10. το ΦΕΚ 3823/Β'/2018 για την έγκριση του Κανονισμού του ΠΜΣ «Απομόνωση, Ανάπτυξη, Παραγωγή και Έλεγχος Βιοδραστικών Φυσικών Προϊόντων»,

11. το απόσπασμα πρακτικού της Συνέλευσης του Τμήματος Φαρμακευτικής του ΕΚΠΑ (συνεδρίαση 17-4-2019),

12. το απόσπασμα πρακτικού της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ (συνεδρία 24-05-2019),

13. το γεγονός ότι με την παρούσα δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζει:

Την τροποποίηση του Κανονισμού του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Φαρμακευτικής της Σχολής Επιστημών Υγείας του ΕΚΠΑ, με τίτλο «Απομόνωση, Ανάπτυξη, Παραγωγή και Έλεγχος Βιοδραστικών Φυσικών Προϊόντων», από το ακαδημαϊκό έτος 2019-2020, ως ακολούθως:

Άρθρο 1

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ-ΣΚΟΠΟΣ

Αντικείμενο και σκοπός του ΠΜΣ «Απομόνωση, Ανάπτυξη, Παραγωγή και Έλεγχος Βιοδραστικών Φυσικών Προϊόντων» είναι η παροχή υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακής εκπαίδευσης στο επιστημονικό πεδίο της μελέτης προϊόντων φυσικής προέλευσης (δρόγες, φαρμακολογικές ιδιότητες, δραστικά συστατικά), τις φυτοχημικές ομάδες (βιοσύνθεση, χημεία, φαρμακοδυναμικές ιδιότητες), τον ποιοτικό και ποσοτικό έλεγχο (μακροσκοπικό, μικροσκοπικό, φυτοχημικό, φυσικοχημικό, φασματο-

σκοπικό), τον καθορισμό δομής με φασματοσκοπικές μεθόδους, την ημισύνθεση φυσικών προϊόντων, τη μελέτη συστατικών της διατροφής και φυσικές πρώτες ύλες καλλυντικών, την Θαλάσσια φαρμακογνωσία και Χημική Οικολογία, την Βοτανική οργανισμών φαρμακευτικού ενδιαφέροντος, τις βασικές αρχές Βιοτεχνολογίας, Ιστοκαλλιέργειας και Βιολογικών ελέγχων.

Το ΠΜΣ οδηγεί στην απονομή «Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών» στην «Απομόνωση, Ανάπτυξη, Παραγωγή και Έλεγχο Βιοδραστικών Φυσικών Προϊόντων» μετά την πλήρη και επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών, με βάση το πρόγραμμα σπουδών.

Οι τίτλοι απονέμονται από το Τμήμα Φαρμακευτικής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Άρθρο 2

ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ ΠΜΣ

Αρμόδια όργανα για τη λειτουργία του ΠΜΣ σύμφωνα με το ν. 4485/2017 είναι:

1. Η Συνέλευση του Τμήματος

2. Η Συντονιστική Επιτροπή (ΣΕ) του ΠΜΣ: απαρτίζεται από πέντε (5) μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, που έχουν αναλάβει μεταπτυχιακό έργο και εκλέγονται από τη Συνέλευση του Τμήματος για διετή θητεία. Τα μέλη της ΣΕ δεν δικαιούνται επιπλέον αμοιβή ή αποζημίωση για τη συμμετοχή τους στην επιτροπή. Πρόεδρος της ΣΕ είναι ο Διευθυντής του ΠΜΣ, ο οποίος ορίζεται από την Συνέλευση μεταξύ των μελών της ΣΕ. Η θητεία του Προέδρου της ΣΕ μπορεί να ανανεωθεί μία φορά. Η ΣΕ είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και τον συντονισμό της λειτουργίας του προγράμματος και:

- Εισηγείται στη Συνέλευση την κατανομή του διδακτικού έργου μεταξύ των διδασκόντων του ΠΜΣ.

- Ορίζει τον επιβλέποντα και τα μέλη της τριμελούς επιτροπής εξέτασης διπλωματικών εργασιών, ο ορισμός της οποίας επικυρώνεται από τη Συνέλευση του Τμήματος.

- Εξετάζει φοιτητικά θέματα όπως αιτήσεις αναστολής φοίτησης, παράτασης σπουδών, αναγνώρισης μαθημάτων από προηγούμενη μεταπτυχιακή εκπαίδευση, αντικατάστασης μαθημάτων του παρόντος προγράμματος με μαθήματα άλλων Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων, και εισηγείται σχετικά στη Συνέλευση του Τμήματος.

Τέλος, η Συντονιστική Επιτροπή, με εξουσιοδότηση της Συνέλευσης του Τμήματος, θα αποφασίζει ως προς την οικονομική διαχείριση και ειδικότερα ως προς την έγκριση των δαπανών του προγράμματος και θα πιστοποιεί τη σχέση εκπαιδευτικών αναγκών του συγκεκριμένου προγράμματος με τις εκάστοτε αιτούμενες δαπάνες.

3. Ο Διευθυντής του ΠΜΣ και ο Αναπληρωτής του: Ο Διευθυντής του ΠΜΣ είναι μέλος ΔΕΠ πρώτης βαθμίδας ή της βαθμίδας του αναπληρωτή, του ιδίου γνωστικού αντικείμενου με το γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ. Επιπλέον, είναι μέλος και Πρόεδρος της ΣΕ. Ορίζεται μαζί με τον Αναπληρωτή του, με απόφαση Συνέλευσης του Τμήματος.

Ο Διευθυντής του ΠΜΣ εισηγείται στα αρμόδια όργανα του Ιδρύματος για κάθε θέμα που αφορά την αποτελεσματική λειτουργία του προγράμματος. Ο Διευθυντής

δεν μπορεί να έχει περισσότερες από δύο (2) συνεχόμενες θητείες και δεν δικαιούται επιπλέον αμοιβή για το διοικητικό του έργο ως Διευθυντή. Έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Συγκαλεί σε συνεδρίαση τη ΣΕ.

β) Καταρτίζει την ημερήσια διάταξη των εν λόγω συνεδριάσεων, λαμβάνοντας υπόψη εισηγήσεις των μελών και οργάνων του ΠΜΣ.

γ) Ορίζει εκλογές για την αναπλήρωση μελών επιτροπών λόγω κένωσης θέσης.

δ) Έχει την ευθύνη σύνταξης του προϋπολογισμού και απολογισμού του προγράμματος, τους οποίους υποβάλλει στη συνέλευση για έγκριση.

ε) Είναι υπεύθυνος για την παρακολούθηση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού και για την έκδοση των εντολών πληρωμής των σχετικών δαπανών.

στ) Κατά τη λήξη της θητείας του, καθώς και της ΣΕ, συντάσσει αναλυτικό απολογισμό του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου του ΠΜΣ, καθώς και των λοιπών δραστηριοτήτων του, με στόχο την αναβάθμιση των σπουδών, την καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, τη βελτιστοποίηση των υφιστάμενων υποδομών και την κοινωνικά επωφελή χρήση των διαθέσιμων πόρων του ΠΜΣ.

Ο Αναπληρωτής Διευθυντής του ΠΜΣ είναι Καθηγητής ή Αναπληρωτής Καθηγητής και εκπληρώνει τα καθήκοντα του Διευθυντή σε περίπτωση απουσίας του.

Το ΠΜΣ «Απομόνωση, Ανάπτυξη, Παραγωγή και Έλεγχος Βιοδραστικών Φυσικών Προϊόντων» υποστηρίζεται από Γραμματεία του Προγράμματος που είναι εγκατεστημένη στο Τμήμα Φαρμακευτικής του ΕΚΠΑ και βρίσκεται υπό την επιστολή της Γραμματείας του Τμήματος Φαρμακευτικής του ΕΚΠΑ. Η Γραμματεία του ΠΜΣ έχει ως καθήκον τη γραμματειακή υποστήριξη του ΠΜΣ, όπως την προετοιμασία της διαδικασίας εισδοχής υποψηφίων, την τήρηση των οικονομικών στοιχείων του Προγράμματος, τη γραμματειακή υποστήριξη της ΣΕ, την καταχώριση βαθμολογιών κλπ.

Άρθρο 3

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΚΤΕΩΝ

Στο ΠΜΣ «Απομόνωση, Ανάπτυξη, Παραγωγή και Έλεγχος Βιοδραστικών Φυσικών Προϊόντων» γίνονται δεκτοί κάτοχοι τίτλου του Α' κύκλου σπουδών των Τμημάτων ΑΕΙ Φαρμακευτικής, Χημείας, Χημικών Μηχανικών, Βιολογίας, Ιατρικής, Επιστήμης Υλικών, Κτηνιατρικής και Γεωπονικής Πανεπιστημίων της ημεδαπής ή ομοταγών, αναγνωρισμένων από τον ΔΟΑΤΑΠ, Ιδρυμάτων της αλλοδαπής.

Το ΠΜΣ δέχεται κατ' ανώτατο όριο είκοσι έξι (26) φοιτητές ανά ακαδημαϊκό έτος και απασχολεί 14 συνολικά διδάσκοντες, 13 μέλη ΔΕΠ (ποσοστό 93%) από τον Τομέα ΦΧΦΠ του Τμήματος Φαρμακευτικής του ΕΚΠΑ και 1 διδάσκοντα (ποσοστό 7%) ο οποίος μπορεί να είναι μέλος ΔΕΠ από άλλα τμήματα, ή πανεπιστημιακά ιδρύματα, κάτοχος διδακτορικού διακεκριμένου στέλεχος ερευνητικών κέντρων και ιδρυμάτων (ΕΙΕ, Δημόκριτος, Ινστιτούτο ΠΑΣΤΕΡ, Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο κ.ά.), φαρμακευτικών εταιριών και εταιριών καλλυντικών κλπ.

Αντίστοιχα και στις τριμελείς εξεταστικές επιτροπές των διπλωματικών εργασιών των μεταπτυχιακών φοιτητών είναι δυνατόν να συμμετέχουν μέλη ΔΕΠ από άλλα πανεπιστημιακά ιδρύματα ή ερευνητές και διακεκριμένα στελέχη ερευνητικών κέντρων και ιδρυμάτων. Τέλος, στα σεμιναριακά μαθήματα του ΠΜΣ συχνά συμμετέχουν μέλη ΔΕΠ και αναγνωρισμένοι ερευνητές της αλλοδαπής, επισκέπτες καθηγητές στα πλαίσια του Erasmus ή άλλων διμερών συμφωνιών συνεργασίας με μέλη ΔΕΠ του Τομέα, με συναφή εκπαιδευτικά και ερευνητικά ιδρύματα και άλλους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς του εξωτερικού. Η αντιστοιχία είναι 1,85 φοιτητές ανά διδάσκοντα.

Σημειώνεται ότι ο μέγιστος αριθμός μεταπτυχιακών φοιτητών σε όλα τα ΠΜΣ του Τμήματος Φαρμακευτικής του ΕΚΠΑ είναι περίπου 90 ανά έτος, σε σχέση και με τον αριθμό των περίπου 190 προπτυχιακών φοιτητών ανά έτος και των 42 διδασκόντων του Τμήματος Φαρμακευτικής. Τα ανωτέρω στοιχεία δίνονται κατά προσέγγιση και ανταποκρίνονται στα δεδομένα του έτους σύνταξης του Κανονισμού.

Άρθρο 4 ΤΡΟΠΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

Η επιλογή των φοιτητών γίνεται σύμφωνα με το ν.4485/2017 και τις προβλέψεις του παρόντος Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Κάθε Ιούνιο, με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος Φαρμακευτικής του Ε.Κ.Π.Α, δημοσιεύεται και αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος και του Ιδρύματος προκήρυξη για την εισαγωγή μεταπτυχιακών φοιτητών στο ΠΜΣ. Οι σχετικές αιτήσεις μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά κατατίθενται στη Γραμματεία του Τμήματος Φαρμακευτικής, σε προθεσμία που ορίζεται κατά την προκήρυξη και μπορεί να παραταθεί με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Απαραίτητα δικαιολογητικά είναι:

1. Αίτηση Συμμετοχής
2. Βιογραφικό σημείωμα
3. Ευκρινές φωτοαντίγραφο πτυχίου και αναλυτική κατάσταση βαθμολογίας
4. Δημοσιεύσεις σε περιοδικά με κριτές, εάν υπάρχουν
5. Αποδεικτικά επαγγελματικής ή ερευνητικής δραστηριότητας, εάν υπάρχουν
6. Φωτοτυπία δύο όψεων της αστυνομικής ταυτότητας
7. Δύο συστατικές επιστολές
8. Πιστοποιητικό γλωσσομάθειας αγγλικής γλώσσας, π.χ. επιπέδου B2 ή αντίστοιχο

Οι φοιτητές από ιδρύματα της αλλοδαπής πρέπει να προσκομίσουν πιστοποιητικό αντιστοιχίας και ισοτιμίας από τον ΔΟΑΤΑΠ, σύμφωνα με το άρθρο 34, παρ. 7 του ν. 4485/2017. Κατ' εξαίρεση, μπορούν να προσκομίσουν βεβαίωση ότι έχουν υποβάλει αίτηση για αναγνώριση του τίτλου σπουδών τους από το ΔΟΑΤΑΠ. Σε κάθε περίπτωση, σύμφωνα με το άρθρο 34, παρ. 7 του ν. 4485/2017, δεν μπορεί να απονεμηθεί δίπλωμα μεταπτυχιακών σπουδών σε φοιτητή του οποίου ο τίτλος σπουδών α' κύκλου από Ίδρυμα της αλλοδαπής δεν έχει αναγνωρισθεί από το ΔΟΑΤΑΠ.

Η επιλογή των εισακτέων πραγματοποιείται με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ (%)
1	ΒΑΘΜΟΣ ΠΤΥΧΙΟΥ	20
2	ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	20
3	ΕΙΔΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	
-	ΦΑΡΜΑΚΟΓΝΩΣΙΑ,	
-	ΕΙΔΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΦΑΡΜΑΚΟΓΝΩΣΙΑΣ,	
-	ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ,	
-	ΟΡΓΑΝΙΚΗ ΧΗΜΕΙΑ	20
4	ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ	40

- 1. Βαθμός πτυχίου (από Ίδρυμα της ημεδαπής ή αλλοδαπής) και αναλυτική βαθμολογία.

- 2. Αξιολογείται η συνάφεια της πτυχιακής εργασίας με το αντικείμενο του Τομέα, καθώς και η βαθμολογία.

- 3. Σε περιπτώσεις υποψηφίων από άλλα Τμήματα ημεδαπής ή αλλοδαπής, πλην Φαρμακευτικής ΕΚΠΑ, η αντιστοίχιση των «ειδικών μαθημάτων» στα αναφερόμενα μαθήματα του Τμήματος Φαρμακευτικής του ΕΚΠΑ, γίνεται από την εκάστοτε 5μελή ΣΕ, σύμφωνα με τη συνάφεια των σχετικών μαθημάτων. Στην περίπτωση που αντιστοιχούν περισσότερα του ενός σχετικά μαθήματα της σχολής του υποψηφίου, τότε λαμβάνεται υπόψη η μέση τιμή του βαθμού αυτών. Αν δεν υπάρχει αντιστοιχία με κάποιο μάθημα της σχολής του υποψηφίου, τότε αυτό δεν συνυπολογίζεται στους υπολογισμούς. Η ΣΕ διατηρεί το δικαίωμα να ζητήσει από τους υποψήφιους αποδεικτικά σχετικά με τη διδακτέα ύλη των αντίστοιχων μαθημάτων.

- 4. Συνεκτιμώνται στοιχεία του υποψηφίου όπως: Πρακτική Άσκηση, συμμετοχή στα προγράμματα Erasmus και ανταλλαγών σε συναφές αντικείμενο με του Τομέα, επιπλέον πτυχίο ή ΜΔΕ, αριθμός δημοσιεύσεων ή και παρουσιάσεων σε συνέδρια, συστατικές επιστολές.

Η υποβολή αιτήσεων για συμμετοχή στο Π.Μ.Σ. γίνεται από τη δημοσίευση της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος μέχρι 31 Αυγούστου (ή την πρώτη επόμενη εργάσιμη ημέρα). Η ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησης και επιλογής μεταπτυχιακών φοιτητών γίνεται μέχρι τις 20 Σεπτεμβρίου (ή την πρώτη επόμενη εργάσιμη) και η έναρξη των μαθημάτων την 1η Οκτωβρίου (ή την πρώτη επόμενη εργάσιμη ημέρα).

Οι υποψήφιοι ενημερώνονται για την περίπτωσή τους από τη γραμματεία του προγράμματος με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (email) ή τηλεφωνικά. Οι επιτυχόντες θα πρέπει να εγγραφούν στη Γραμματεία του Τμήματος Φαρμακευτικής εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την απόφαση της Συνέλευσης. Σε περίπτωση μη εγγραφής ενός ή περισσότερων φοιτητών θα κληθούν, αν υπάρχουν, οι επιλαχόντες, με βάση τη σειρά τους στον εγκεκριμένο πίνακα αξιολόγησης, να εγγραφούν στο πρόγραμμα.

Άρθρο 5 ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΦΟΙΤΗΣΗΣ

Η χρονική διάρκεια φοίτησης στο ΠΜΣ που οδηγεί

στη λήψη Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) ορίζεται σε τέσσερα (4) ακαδημαϊκά εξάμηνα, στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος εκπόνησης διπλωματικής εργασίας.

Σε ειδικές περιπτώσεις η Συνέλευση του Τμήματος Φαρμακευτικής μπορεί να εγκρίνει παράταση διάρκειας φοίτησης μέχρι και ένα (1) επιπλέον ακαδημαϊκό εξάμηνο, για την υποστήριξη της διπλωματικής εργασίας, με ειδική αιτιολόγηση και υπό την προϋπόθεση ότι ο μεταπτυχιακός φοιτητής έχει κάνει έγγραφη αίτηση στη Συνέλευση το λιγότερο δύο μήνες πριν τη λήξη των είκοσι τεσσάρων (24) μηνών, στην οποία θα αναφέρονται οι λόγοι της παράτασης. Κατά συνέπεια, ο ανώτατος επιτρεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών, ορίζεται στα 5 (πέντε) ακαδημαϊκά εξάμηνα.

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής με αίτησή του μπορεί να ζητήσει αιτιολογημένα αναστολή φοίτησης. Η Συνέλευση του Τμήματος δύναται να εγκρίνει την αναστολή των σπουδών ενός μεταπτυχιακού φοιτητή μετά από αίτησή του ή και εισήγηση της ΣΕ. Η αναστολή φοίτησης δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 2 συνεχόμενα εξάμηνα. Τα εξάμηνα αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας δεν προσμετρούνται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης.

Δεν υπάρχει δυνατότητα μερικής ή εξ αποστάσεως φοίτησης καθ' όλη την περίοδο της φοίτησης. Για την επιτυχή ολοκλήρωση του ΠΜΣ είναι απαραίτητη η συμμετοχή με φυσική παρουσία σε όλες τις υποχρεώσεις που συμπεριλαμβάνονται στο Π.Μ.Σ. κατά τις εργάσιμες ημέρες και ώρες.

Άρθρο 6 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Το ΠΜΣ ξεκινά το χειμερινό εξάμηνο εκάστου ακαδημαϊκού έτους. Για την απόκτηση ΔΜΣ απαιτούνται συνολικά εκατόν είκοσι (120) πιστωτικές μονάδες (ECTS), οι οποίες προέρχονται από μαθήματα και σεμινάρια (60 ΠΜ) και από την εκπόνηση Ερευνητικής Διπλωματικής Εργασίας (60 ΠΜ) (παρ. 5, άρ.33, ν.4485/2017). Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα, όμως η ανάθεση του θέματος της διπλωματικής εργασίας προϋποθέτει την επιτυχή εξέταση στα μαθήματα του Α' και Β' εξαμήνου. Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται διά ζώσης και η παρακολούθηση είναι υποχρεωτική για τους φοιτητές.

Το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται σε δύο (2) εξάμηνα σπουδών, το χειμερινό και το εαρινό, έκαστο εκ των οποίων περιλαμβάνει 14 εβδομάδες διδασκαλίας και έως 3 εβδομάδες εξετάσεων. Τα μαθήματα πραγματοποιούνται σε εβδομαδιαία βάση και διεξάγονται στην ελληνική γλώσσα.

Κατά τη διάρκεια των σπουδών, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές υποχρεούνται σε παρακολούθηση και επιτυχή εξέταση των μεταπτυχιακών μαθημάτων, ερευνητική απασχόληση επί δύο (2) ακαδημαϊκά εξάμηνα, συγγραφή επιστημονικών εργασιών, καθώς και σε εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, η οποία θα πρέπει να περιλαμβάνει απαραίτητως πρωτότυπο ερευνητικό τμήμα. Οι διπλωματικές εργασίες παρουσιάζονται από την 1η Ιουνίου έως την 31η Αυγούστου του 4ου εξαμήνου

σπουδών. Με το πέρας των είκοσι τεσσάρων (24) μηνών ο μεταπτυχιακός φοιτητής πρέπει να έχει ολοκληρώσει και υποστηρίξει τη διπλωματική εργασία του.

Α. Το πρόγραμμα των μαθημάτων διαμορφώνεται ως εξής:

Α' Εξάμηνο		
Μαθήματα Υποχρεωτικά	Διδ. ώρες/ εξάμηνο	ECTS
Χημεία Φυσικών Προϊόντων	42	5
Ανάλυση Φυσικών Προϊόντων Ι	36	5
Φασματοσκοπία Ι	42	5
Θαλάσσια Φαρμακογνωσία και Σύνθεση Φυσικών Προϊόντων	28	4
Βοτανική, Ποικιλότητα οργανισμών και Χημική Οικολογία	28	4
Βιολογικοί Έλεγχοι - Βιοτεχνολογία	28	4
Εισαγωγή στην ορθή εργαστηριακή πρακτική	42	3
Σύνολο	246	30

Β' Εξάμηνο		
Μαθήματα Υποχρεωτικά	Διδ. ώρες/ εξάμηνο	ECTS
Βιοδραστικά Φυσικά Προϊόντα	42	5
Φασματοσκοπία ΙΙ	42	5
Ανάλυση Φυσικών Προϊόντων ΙΙ	36	5
Εφαρμογές στα Καλλυντικά και Ειδικά Προϊόντα Διατροφής και Κανονιστικές Ρυθμίσεις	28	4
Επιχειρηματικότητα στη Φαρμακευτική	28	4
Βιβλιογραφική αναζήτηση σε εξειδικευμένα θέματα	42	4
Εισαγωγή στην ορθή εργαστηριακή πρακτική	28	2
Σεμινάρια	28	1
Σύνολο	274	30

Γ' Εξάμηνο		
Μαθήματα Υποχρεωτικά	Διδ. ώρες/ εξάμηνο	ECTS
Διπλωματική εργασία		30
Σύνολο		30

Δ' Εξάμηνο		
Μαθήματα Υποχρεωτικά	Διδ. ώρες/ εξάμηνο	ECTS
Διπλωματική εργασία		30
Σύνολο		30

Μαθήματα 60 ECTS συνολικά
Διπλωματική εργασία 60 ECTS συνολικά

Β. Περιεχόμενο/Περιγραφή μαθημάτων ΧΗΜΕΙΑ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Δευτερογενής μεταβολισμός: μεταβολικά μονοπάτια και μηχανισμοί.

Αναπτύσσονται οι ακόλουθες πορείες βιοσύνθεσης και οι χημικές δομές των παραγόμενων βιοδραστικών φυσικών προϊόντων.

I. Βιοσυνθετικός κύκλος μέσω οξικού οξέος. Λιπαρά οξέα και πολυκετίδια: αρωματικά πολυκετίδια, ανθρακινόνες, θειοφαίνια, υλιδενοβουτενολίδια, τετρονικά οξέα.

II. Βιοσυνθετικός κύκλος μέσω μεβαλονικού οξέος και δεοξυζυλολόσης

Ημιτερπένια (C5), μονοτερπένια (C10): ιριδοειδή, σεσκιτερπένια (C15), διτερπένια (C20), τριτερπένια (C30): σκουαλένιο, λανοστερόλη, κυκλοαρτενόλη, α-/β-αμυρίνη, λουπεόλη, τριτερπενικές σαπωνίνες, τροποποιημένα τριτερπένια, καρδιοτονωτικοί γλυκοσίδες, Τετρατερπένια (C40): καρτενοειδή, στεροειδή, στεροειδικές σαπωνίνες, Φυτοστερόλες: βιταμίνη D, χολικά οξέα, Μη κανονικά τερπένια (πυρεθρίνες, λιμονοειδή, κουασσινοειδή, βιθαστεροειδή, μπρασικοστεροειδή).

III. Βιοσυνθετικός κύκλος μέσω σικιμικού οξέος: φαινυλοπροπανοειδή, απλά φαινολικά παράγωγα, παράγωγα κινναμωμικού οξέος, λιγνάνια, κουμαρίνες, φλαβονοειδή και στυλβένια, ισοφλαβονοειδή, κινόνες (βιταμίνες E, K).

IV. Αλκαλοειδή: από ορνιθίνη, λυσίνη, νικοτινικό οξύ, αρωματικά αμινοξέα, τρυπτοφάνη, ιστιδίνη, ινδολοτερπενικά αλκαλοειδή, ανθρανιλικό οξύ, αλκαλοειδή από αντιδράσεις αμίνωσης, πουρινικά αλκαλοειδή, στεροειδικά αλκαλοειδή.

ΒΙΟΔΡΑΣΤΙΚΑ ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Το μάθημα περιλαμβάνει φάρμακα εμπορίου, φυσικά ή ημισυνθετικά ανάλογα. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις φαρμακολογικές τους ιδιότητες και στις σχέσεις δομής-δράσης. Επίσης διδάσκονται φυτοθεραπευτικά φάρμακα καθώς καθιερωμένης χρήσης και παραδοσιακής χρήσης.

ΦΑΣΜΑΤΟΣΚΟΠΙΑ I

Περιλαμβάνονται οι θεωρητικές αρχές της Φασματομετρίας Μάζας (MS), Φασματοσκοπίας Υπερύθρου (IR) και Φασματοσκοπίας Πυρηνικού Μαγνητικού Συντονισμού (NMR) και η επίλυση συνδυαστικών προβλημάτων καθορισμού δομής, με βάση τα φασματοσκοπικά τους δεδομένα.

ΦΑΣΜΑΤΟΣΚΟΠΙΑ II

Συνδυαστική εφαρμογή πληροφοριών από φασματοσκοπικές μεθόδους (NMR, MS, IR, UV) για την εύρεση της δομής φυσικών προϊόντων. Εξάσκηση στην αποτίμηση φασμάτων 2 διαστάσεων και ασκήσεις με φασματοσκοπικά δεδομένα φυσικών προϊόντων από τις κατηγορίες των τερπενίων, φλαβονοειδών, φαινολοξέων και σακχάρων.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ I

Εισαγωγή στην παραλαβή και ανάλυση φυσικών προϊόντων. Έλεγχος ποιότητας δρογών και τελικών φυτικών παρασκευασμάτων. Φαρμακοποιίες - Μονογραφίες -

Μικρο και Μακροσκοπικός έλεγχος. Επιλογή, συλλογή, διαλογή και διατήρηση δρογών. Διεθνείς συνθήκες προστασίας της βιοποικιλότητας. Μέθοδοι παραλαβής δευτερογενών μεταβολιτών και παρασκευή φυσικών εκχυλισμάτων.

Συμβατικές τεχνικές εκχύλισης (διαβροχή, εμβροχή, εξίκμαση, αφέψηση, μέθοδοι παραλαβής αιθερίων ελαίων). «Πράσινες» - φιλικές προς το περιβάλλον τεχνικές εκχύλισης (SFE, MAE, ASE, UAE).

Κλασμάτωση εκχυλισμάτων και απομόνωση δευτερογενών μεταβολιτών με μεθόδους πολλαπλών υγρών - υγρών εκχυλίσεων (CPE, FCPC)

Εργαστήριο: Μικρο και Μακροσκοπικά γνωρίσματα δρογών. Συστήματα εκχύλισης και κλασμάτωσης.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ II

Βασικές αρχές χρωματογραφικών διαχωρισμών. Κλασικές μέθοδοι διαχωρισμού και απομόνωσης φυσικών προϊόντων (TLC, LC, MPLC, HPLC).

Νεότερα συστήματα διαχωρισμών (SFC και LC συστήματα). Εφαρμογές της υψηλής απόδοσης χρωματογραφίας λεπτής στιβάδας (HPTLC). Ανιχνευτές (UV, DAD, ELCD, MS). Συστήματα φασματογράφων μάζας.

Συζευγμένα συστήματα (LC-DAD, LC-MS), στην ανάλυση μη πτητικών φυσικών προϊόντων. Συζευγμένα συστήματα στην ανάλυση αιθερίων ελαίων (GC-MS, GC-FID). Ποσοτικές μέθοδοι ανάλυσης. Ανάπτυξη και επικύρωση μεθόδου.

Διαπίστευση εργαστηρίων και μεθόδων. Βασικές αρχές Μεταβολομικής.

Εργαστήριο: Χρήση λογισμικών για επεξεργασία φασμάτων LC-MS, LC-DAD, GC-MS, GC-FID. Βάσεις δεδομένων και dereplication.

ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΈΛΕΓΧΟΙ - ΒΙΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

Στρατηγική μελετών βιοδραστικότητας φυσικών προϊόντων (Bioguided fractionation procedures)

Έλεγχος εμβρύων γαρίδας (Brine shrimp Lethality assays)

Rotato diss assays

Αντιβακτηριακοί έλεγχοι - Αντιμυκητιασικοί έλεγχοι. Παραδείγματα εφαρμογής των παραπάνω τεχνικών

Στοιχεία καλλιέργειας ζωικών κυττάρων για βιολογικούς έλεγχους.

Μετρήσεις κυτταροτοξικότητας

Τεχνικές ηλεκτροφόρησης και παρακολούθησης με ραδιοεπισημασμένα υλικά

Μελέτη επαγωγής έκφρασης γονιδίων με τη χρήση χημειοφωταύγειας ή φθορισμού - Παραδείγματα εφαρμογής των παραπάνω τεχνικών

In vitro έλεγχοι αντιοξειδωτικής δράσης

Έλεγχοι αναστολής ενζύμων (π.χ. τυροσινάση, ελαστάση κ.λπ.)

Βιοαυτογραφικές μέθοδοι προσδιορισμού βιολογικής δράσης σε TLC

Highthroughput διαδικασίες για την απομόνωση βιοδραστικών φυσικών προϊόντων

Νέες βιοτεχνολογικές στρατηγικές στην ανακάλυψη βιοδραστικών φυσικών προϊόντων

Βιοτεχνολογικά φάρμακα
Επιγενετική και εξατομικευμένη θεραπεία
Βιοτεχνολογία και Βιοηθική

ΒΟΤΑΝΙΚΗ - ΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΧΗΜΙΚΗ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ

Εισαγωγή, γενικές έννοιες, Βιοποικιλότητα. Αναγκαιότητα κατάταξης, ιεραρχία ταξινομητικών βαθμίδων και διαδικασία κατάταξης. Κύρια χαρακτηριστικά των Βασιλείων ταξινόμησης της ζωής στη γη και φυλογενετικά δένδρα. Τι αποκαλύπτει ένα φυτικό όνομα. Χρησιμότητα Κλειδών. Πηγές ταξινομητικών πληροφοριών (δομικές, χημικές, χρωμοσωμικές πληροφορίες, πληροφορίες από αναπαραγωγικά συστήματα, από φυτογεωγραφία και οικολογία). Αξία της Χημιοταξινομικής. Χημικές κατηγορίες ενώσεων χρήσιμες στην ταξινομική των φυτών. Φυτά με αιθέρια έλαια και συχνότητα εμφάνισης τους σε οικογένειες - βασικά χαρακτηριστικά των οικογενειών Umbelliferae, Labiatae και Compositae. Φυτά με θειογλυκοσίδες, εντοπισμός τους σε οικογένειες- βασικά χαρακτηριστικά της οικογένειας Cruciferae. Φυτά με ιριδοειδή, εντοπισμός αυτών σε οικογένειες- βασικά χαρακτηριστικά της οικογένειας Scrophulariaceae. Φυτά με αλκαλοειδή, εντοπισμός τους σε οικογένειες- βασικά χαρακτηριστικά των οικογενειών Papaveraceae και Solanaceae.

Αναφέρονται οι βασικοί οικολογικοί ρόλοι δευτερογενών μεταβολιτών. Κατάταξη των χημικών σημάτων και αρχές τροποποίησης συμπεριφοράς ζωικών και φυτικών οργανισμών υπό την επίδραση χημικών ερεθισμάτων που προέρχονται από βιοτικούς και αβιοτικούς παράγοντες. Χημική επικοινωνία και χημική προστασία οργανισμών και μοντέλα πρόβλεψης. Συστήματα απελευθέρωσης και αντίληψης βιοδραστικών μεταβολιτών. Εφαρμογές και μελλοντικές προοπτικές σημειοχημικών.

ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΦΑΡΜΑΚΟΓΝΩΣΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΣΗ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Στη Θαλάσσια Φαρμακογνωσία γίνεται αναφορά στη δυνατότητα χρήσης των θαλασσίων μακροοργανισμών και μικροοργανισμών ως πηγή απομόνωσης νέων βιοδραστικών μεταβολιτών. Στην συνέχεια αναπτύσσονται κεφάλαια που περιλαμβάνουν: (α) τους σημαντικότερους μεταβολίτες θαλάσσιας προέλευσης που έχουν βρει εφαρμογή ως συστατικά φαρμακευτικών ή καλλυντικών σκευασμάτων που κυκλοφορούν στο εμπόριο ή βρίσκονται σε διάφορα στάδια κλινικών μελετών, (β) τη χημεία φυσικών προϊόντων θαλάσσιας προέλευσης με βάση τη φυλογενετική κατάταξη των παραγωγών οργανισμών, (γ) τις θαλάσσιες βιοτοξίνες (προέλευση, επιπτώσεις, χρήσεις/δράσεις), (δ) τους οικολογικούς ρόλους και τις βιολογικές δράσεις που εμφανίζουν οι μεταβολίτες θαλάσσιας προέλευσης.

ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΣΤΑ ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΑ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Το μάθημα αφορά τις ακόλουθες θεματικές ενότητες: Εφαρμογή των φυσικών προϊόντων στην κοσμητολο-

γία. Φυτικές και Ζωϊκές δρόγες, που χρησιμοποιούνται στην κοσμητολογία: συσχετισμοί δράσης - δομής. Ειδικά προϊόντα διατροφής (παραδείγματα), συμπληρώματα διατροφής (επιλεγμένα παραδείγματα) και εκτός κανονιστικών διατάξεων «λειτουργικά τρόφιμα» (παραδείγματα). Κανονιστικές διατάξεις.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΗ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ

Η έννοια της επιχειρηματικότητας

Ορισμοί και Περιβάλλον Οικονομικών δραστηριοτήτων. Αρχές Οικονομικής Θεωρίας, Πολιτικής Οικονομίας και Επιχειρηματικότητας. Επιχειρηματική «εντελέχεια». Ο ρόλος της επιχειρηματικής κοσμοθεωρίας και καινοτομίας.

Οργάνωση και διοίκηση επιχειρήσεων

Αρχές και «Σχολές» Διοίκησης. Ηγεσία. Οργάνωση και Διοίκηση Επιχειρηματικών Δομών με έμφαση στις Φαρμακευτικές και συναφείς εταιρίες. Χρηματοοικονομικά. Εφαρμοσμένη Λογιστική και Κοστολόγηση. Διαχείριση Επιχειρηματικών πόρων. Βασικά Οικονομικά μεγέθη για αποτελεσματική Διοίκηση. Διοίκηση βάσει στόχων (MBO). Επιχειρησιακή Στρατηγική. Επιχειρηματικός Σχεδιασμός.

Μάρκετινγκ

Η Έννοια και το Μίγμα του Μάρκετινγκ. Έρευνα και Τμηματοποίηση Αγοράς. Αρχές Επικοινωνίας. Πωλήσεις. Δημόσιες Σχέσεις. Νευροεπιστήμες και Παραγωγικές Εμπειρίες. Στρατηγική Μάρκετινγκ. Νομοκανονιστικό περιβάλλον. Η ιδιαιτερότητα και Δεοντολογία του Μάρκετινγκ προϊόντων και υπηρεσιών υγείας.

Φαρμακοοικονομία

Η έννοια της σχετιζόμενης με την Υγεία Ποιότητας Ζωής. Οικονομικά της Υγείας και της Φαρμακοθεραπείας. Μοντέλα Φαρμακοοικονομικών Μελετών. Αξιολόγηση Τεχνολογιών Υγείας. Ανάλυση επίπτωσης στους προϋπολογισμούς. Συμφωνίες επιμερισμού κινδύνου. Μελέτες Περιπτώσεων.

ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ

Τα προσφερόμενα σεμινάρια σχετίζονται με ευρύτερες εφαρμογές αξιοποίησης των φυσικών προϊόντων στον χώρο των φαρμάκων, των συμπληρωμάτων διατροφής, των καλλυντικών, των φυτοπροστατευτικών και των βιοκτόνων. Ομιλητές είναι επιστήμονες από άλλα τμήματα του ΕΚΠΑ, άλλων πανεπιστημίων ή άλλων ερευνητικών ιδρυμάτων της Ελλάδας και του εξωτερικού. Τα προσφερόμενα σεμινάρια μπορεί να έχουν θέματα όπως:

Βιοποικιλότητα, προστασία και καλλιέργεια αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών.

Φυσικά προϊόντα και αντιγήρανση

Φυσικά προϊόντα στην ανάπτυξη νέων εντομοαπωθητικών

Ανάπτυξη νέων φυσικών καλλυντικών

Βιοκατάλυση και ανακάλυψη νέων ενζύμων από μικροοργανισμούς

Τοξικολογικός έλεγχος μορίων και εκχυλισμάτων φυσικής προέλευσης

Good Manufacture Practice GMP) στη φαρμακευτική βιομηχανία

Προστασία πνευματικών δικαιωμάτων και αξιοποίηση ερευνητικών αποτελεσμάτων

Άρθρο 7
ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ
ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Η παρακολούθηση των μαθημάτων είναι υποχρεωτική. Σε περίπτωση κωλύματος διεξαγωγής μαθήματος προβλέπεται η αναπλήρωσή του. Η ημερομηνία και η ώρα αναπλήρωσης αναρτώνται στην ιστοσελίδα του ΠΜΣ. Σε περίπτωση που το ποσοστό απουσιών φοιτητή ξεπερνά το 20 % ανά μάθημα ή στο σύνολο των μαθημάτων, τίθεται θέμα διαγραφής του. Το εν λόγω θέμα εξετάζεται από τη ΣΕ, η οποία γνωμοδοτεί σχετικά στη Συνέλευση του Τμήματος.

Τον έλεγχο της παρακολούθησης των μαθημάτων/ σεμιναρίων και των δικαιολογητικών των απουσιών διενεργεί η Γραμματεία του προγράμματος με βάση τα απουσιολόγια που υποβάλλονται από τους διδάσκοντες στο τέλος των μαθημάτων και των σεμιναρίων.

Η αξιολόγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών και η επίδοσή τους στα μαθήματα πραγματοποιείται στο τέλος των μαθημάτων κάθε εξαμήνου με γραπτές ή προφορικές εξετάσεις ή με εκπόνηση εργασιών καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου. Οι εξετάσεις αρχίζουν μία (1) εβδομάδα μετά τη λήξη των μαθημάτων και διαρκούν δύο (2) εβδομάδες. Τα μαθήματα του χειμερινού και εαρινού εξαμήνου εξετάζονται επαναληπτικώς κατά την περίοδο του Σεπτεμβρίου.

Ο τρόπος αξιολόγησης ορίζεται από τον διδάσκοντα του κάθε μαθήματος. Η βαθμολόγηση γίνεται στην κλίμακα 1-10, με ελάχιστο βαθμό επιτυχίας το πέντε (5). Η βαθμολογία των μαθημάτων κατατίθεται στη Γραμματεία του Τμήματος εντός 20 ημερών από τη λήξη της εξεταστικής περιόδου.

Για την απόκτηση ΔΜΣ κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής οφείλει να παρακολουθήσει και να εξεταστεί επιτυχώς στο σύνολο των προσφερόμενων μαθημάτων του ΠΜΣ και να εκπονήσει μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία, συγκεντρώνοντας συνολικά 120 (εκατόν είκοσι) ECTS.

Σε περίπτωση αποτυχίας του μεταπτυχιακού φοιτητή σ' ένα ή περισσότερα μαθήματα του Π.Μ.Σ. (βαθμολογία κάτω του πέντε) παρέχεται η δυνατότητα επανεξέτασης την περίοδο Σεπτεμβρίου. Εάν μεταπτυχιακός φοιτητής αποτύχει και πάλι στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων, ούτως ώστε σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών θεωρείται ότι δεν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς τον πρώτο κύκλο του προγράμματος, εξετάζεται, ύστερα από αίτησή του, από τριμελή επιτροπή μελών ΔΕΠ του Τμήματος, τα μέλη της οποίας έχουν το ίδιο ή συναφές αντικείμενο με το εξεταζόμενο μάθημα και ορίζονται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Από την επιτροπή εξαιρείται ο υπεύθυνος της εξέτασης διδάσκων (παρ. 6, άρ. 34, ν.4485/2017). Τέλος, εάν ο φοιτητής αποτύχει και πάλι έστω και σε ένα από τα οφειλόμενα μαθήματα, διαγράφεται από το Π.Μ.Σ..

Στα Γ' και Δ' εξάμηνα, στο πλαίσιο του ΠΜΣ, προβλέπεται η εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, το αντικείμενο της οποίας πρέπει να έχει ερευνητικό χα-

ρακτήρα και να είναι πρωτότυπο. Οι επιβλέποντες των διπλωματικών εργασιών είναι μέλη ΔΕΠ που διδάσκουν στο Π.Μ.Σ., επιλέγονται και ορίζονται από τη Συντονιστική Επιτροπή στην αρχή του Α' εξαμήνου.

Η Συντονιστική Επιτροπή, ύστερα από αίτηση του υποψηφίου, στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος της διπλωματικής εργασίας και επισυνάπτεται περίληψη της προτεινόμενης εργασίας, συγκροτεί στο τέλος του Γ' εξαμήνου σπουδών την τριμελή εξεταστική επιτροπή για την έγκριση της εργασίας, ένα από τα μέλη της οποίας είναι και ο επιβλέπων. Η Συντονιστική Επιτροπή, στην απόφασή της, λαμβάνει υπόψη σχετική πρόταση του Επιβλέποντος για τα άλλα δύο (2) μέλη της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής, ένα εκ των οποίων είναι δυνατό να είναι μέλος Δ.Ε.Π. ή Ερευνητής Ερευνητικών Ιδρυμάτων εκτός του Τμήματος Φαρμακευτικής.

Σε κάθε περίπτωση πρέπει να λαμβάνεται πρόνοια, ώστε τουλάχιστον δύο μέλη της Επιτροπής να είναι μέλη Δ.Ε.Π. του οικείου Τμήματος.

Η γλώσσα συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας είναι η ελληνική. Δεκτή είναι και η αγγλική γλώσσα, μόνο εάν συντρέχουν ειδικοί λόγοι, με σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντα καθηγητή.

Για την συγγραφή της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας οι υποψήφιοι οφείλουν να ακολουθήσουν τις παρακάτω οδηγίες:

Το εξώφυλλο και η σελίδα τίτλου πρέπει να περιέχει τις εξής πληροφορίες:

- Το «Λογότυπο Αθηνάς», άνω και στο κέντρο ή αριστερά του ονόματος του Πανεπιστημίου και του Τμήματος.
- Τις λέξεις «Εθνικόν και Καποδιστριακόν Πανεπιστήμιον Αθηνών».
- Τις λέξεις «Σχολή Επιστημών Υγείας».
- Τις λέξεις «Τμήμα Φαρμακευτικής».
- Τις λέξεις «Τομέας Φαρμακογνωσίας και Χημείας Φυσικών Προϊόντων».
- Τις λέξεις «Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης» «Απομόνωση, Ανάπτυξη, Παραγωγή και Έλεγχος Βιοδραστικών Φυσικών Προϊόντων».
- Τον πλήρη τίτλο της εργασίας.
- Τις λέξεις «Διπλωματική Εργασία».
- Το Ονοματεπώνυμο του / της υποψηφίου.
- Στο χαμηλότερο μισό της σελίδας, στο κέντρο, τη λέξη «Αθήνα» και το έτος υποστήριξης της διατριβής.

Η σελιδοποίηση πρέπει να γίνει με την παρακάτω σειρά:

- Σελίδα Τίτλου
- Τριμελής Επιτροπή
- Περίληψη (ελληνικά και αγγλικά, 500 λέξεις κατ' ελάχιστον)
- Πρόλογος, Ευχαριστίες, Αφιερώσεις (Προαιρετικές)
- Περιεχόμενα, με καταγραφή της αρίθμησης των αντίστοιχων σελίδων
- Κατάλογος Πινάκων, με τους σχετικούς τίτλους και καταγραφή της αρίθμησης των αντίστοιχων σελίδων
- Κατάλογος Σχημάτων ή Εικόνων, με τίτλους και καταγραφή της αρίθμησης των αντίστοιχων σελίδων
- Κατάλογος Συντομογραφιών / Κατάλογος Συμβόλων
- Κυρίως κείμενο της εργασίας (όπου περιλαμβάνονται

νται η Εισαγωγή, η Μεθοδολογία, τα Αποτελέσματα και η Συζήτηση /Συμπεράσματα)

- Βιβλιογραφία
- Παραρτήματα (αν υπάρχουν)
- Μορφοποίηση σελίδας:
 - Διάστιχο (Linespacing): 1.5 γραμμή
 - Γραμματοσειρά (Font): Calibri ή Times New Roman 11
 - Εκτύπωση διπλής όψης
- Υπόδειγμα βιβλιογραφίας:
 - Παράθεση εντός του κειμένου: (επίθετο α' συγγραφέα et al., έτος δημοσίευσης).
 - Σε περίπτωση δυο συγγραφέων παρατίθενται εντός παρένθεσης και τα δύο ονόματα και μετά το έτος δημοσίευσης.
 - Τα επίθετα παρατίθενται χωρίς αρχικά ονομάτων, εκτός εάν υπάρχει συνωνυμία.
 - Οι βιβλιογραφίες παρατίθενται αλφαβητικά και μεταχρονολογικά. Εάν ο ίδιος συγγραφέας έχει περισσότερες της μιας βιβλιογραφικές αναγραφές, τότε αυτές παρατίθενται χρονολογικά, για παράδειγμα:
 - (Allan, 2000a, 2000b, 1999; Allan and Jones, 1999; Kramer et al., 2010)
 - Στην ενότητα Βιβλιογραφία παρατίθενται αλφαβητικά.

Για να εγκριθεί η διπλωματική εργασία ο φοιτητής οφείλει να την υποστηρίξει ενώπιον της εξεταστικής επιτροπής (παρ. 4, άρ. 34, ν. 4485/2017). Η παρουσίαση γίνεται δημοσία, παρουσία των μελών ΔΕΠ, ΕΔΙΠ, μεταπτυχιακών φοιτητών, Υ.Δ. και ερευνητών του Τομέα, ενώ η εξέταση του φοιτητή πραγματοποιείται από την τριμελή εξεταστική επιτροπή.

Οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες εφόσον εγκριθούν από την εξεταστική επιτροπή, αναρτώνται υποχρεωτικά στον διαδικτυακό τόπο του Τμήματος Φαρμακευτικής (άρ. 34, παρ. 5 ν. 4485/2017). Επίσης, γίνεται ηλεκτρονική κατάθεση της διπλωματικής εργασίας στο Ψηφιακό Αποθετήριο "ΠΕΡΓΑΜΟΣ", σύμφωνα με τις αποφάσεις της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ.

Ο βαθμός του ΔΜΣ προκύπτει από το άθροισμα των γινομένων (πιστωτικές μονάδες x βαθμός μαθήματος) συν (πιστωτικές μονάδες x βαθμός διπλωματικής εργασίας) δια του συνολικού αριθμού των πιστωτικών μονάδων μαθημάτων και διπλωματικής εργασίας.

Άρθρο 8 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

1. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν όλα τα δικαιώματα και τις παροχές που προβλέπονται για τους φοιτητές του Α' κύκλου σπουδών, πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων. Το Ίδρυμα υποχρεούται να εξασφαλίσει στους φοιτητές με αναπηρία ή/και ειδικές ανάγκες προσβασιμότητα στα προτεινόμενα συγγράμματα και τη διδασκαλία (παρ. 3, άρ.34, ν.4485/2017).

Αποστολή της Μονάδας Προσβασιμότητας Φοιτητών με Αναπηρία (ΦμεΑ) είναι η επίτευξη στην πράξη της ισότιμης πρόσβασης στις ακαδημαϊκές σπουδές των φοιτητών με διαφορετικές ικανότητες και απαιτήσεις. Τα μέσα που επιστρατεύονται είναι οι Προσαρμογές στο

Περιβάλλον, οι Υποστηρικτικές Τεχνολογίες Πληροφορικής και οι Υπηρεσίες Πρόσβασης. Στόχος είναι να ικανοποιηθούν βασικές ανάγκες και απαιτήσεις των ΦμεΑ.
E-mail: access@uoa.gr

2. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές καλούνται να συμμετέχουν και να παρακολουθούν σεμινάρια ερευνητικών ομάδων, συζητήσεις βιβλιογραφικής ενημέρωσης, συνέδρια/ημερίδες με γνωστικό αντικείμενο συναφές με αυτό του ΠΜΣ, διαλέξεις ή άλλες επιστημονικές εκδηλώσεις του ΠΜΣ κ. ά.

3. Δεν προβλέπεται η χορήγηση υποτροφιών

4. Η Συνέλευση του Τμήματος Φαρμακευτικής, μετά την εισήγηση της ΣΕ, δύναται να αποφασίσει τη διαγραφή μεταπτυχιακών φοιτητών εάν:

- υπερβούν το ανώτατο όριο απουσιών
- έχουν αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων και δεν έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα,
- υπερβούν τη μέγιστη χρονική διάρκεια φοίτησης στο ΠΜΣ, όπως ορίζεται στον παρόντα Κανονισμό,
- έχουν παραβιάσει τις κείμενες διατάξεις όσον αφορά την αντιμετώπιση πειθαρχικών παραπτωμάτων από τα αρμόδια πειθαρχικά όργανα,
- αυτοδίκαια κατόπιν αιτήσεως των μεταπτυχιακών φοιτητών,

- υποπέσουν σε παράπτωμα που εμπίπτει στο δίκαιο περί πνευματικής ιδιοκτησίας (ν. 2121/1993) κατά την συγγραφή των προβλεπόμενων εργασιών τους,

- δεν καταβάλλουν το προβλεπόμενο τέλος φοίτησης.

5. Απαλλάσσονται από τα τέλη φοίτησης οι φοιτητές του ΠΜΣ, των οποίων το ατομικό εισόδημα, εφόσον διαθέτουν ίδιο εισόδημα, και το οικογενειακό διαθέσιμο ισοδύναμο εισόδημα δεν υπερβαίνουν αυτοτελώς, το μεν ατομικό το εκατό τοις εκατό (100%), το δε οικογενειακό το εβδομήντα τοις εκατό (70%) του εθνικού διάμεσου διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος, σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα κάθε φορά δημοσιευμένα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ.). Η απαλλαγή αυτή παρέχεται για τη συμμετοχή σε ένα μόνο ΠΜΣ. Σε κάθε περίπτωση, οι απαλλασσόμενοι φοιτητές δεν ξεπερνούν το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού αριθμού των φοιτητών που εισάγονται στο ΠΜΣ. Αν οι δικαιούχοι υπερβαίνουν το ποσοστό του προηγούμενου εδαφίου, επιλέγονται με σειρά κατάταξης ξεκινώντας από αυτούς που έχουν το μικρότερο εισόδημα (άρ. 35, παρ. 2, ν. 4485/2017).

6. Στο τέλος κάθε διδακτικού εξαμήνου πραγματοποιείται αξιολόγηση κάθε μαθήματος και κάθε διδάσκοντος από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές (παρ. 1, άρ. 44, ν. 4485/2017, με την συμπλήρωση των ηλεκτρονικών Ερωτηματολογίων αξιολόγησης των μαθημάτων (βλ. Υπόδειγμα στην ιστοσελίδα του ΠΜΣ) και με την συμμετοχή της γραμματείας του Προγράμματος. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των φοιτητών όσον αφορά στο σύνολο του ΠΜΣ και των δραστηριοτήτων του θα αναρτώνται στην ιστοσελίδα του προγράμματος. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης του κάθε διδάσκοντα θα του κοινοποιούνται.

7. Η καθομολόγηση γίνεται στο πλαίσιο της Συνέλευσης του Τμήματος Φαρμακευτικής και σε χώρο του

Τμήματος, παρουσία του Διευθυντή του ΠΜΣ ή του Αναπληρωτή του, του Προέδρου του Τμήματος ή του Αναπληρωτή του και, κατά τις δυνατότητες, ενδεχομένως εκπροσώπου του Πρυτάνεως. Πιο συγκεκριμένα, στο πλαίσιο του ΠΜΣ «Απομόνωση, Ανάπτυξη, Παραγωγή και Έλεγχος Βιοδραστικών Φυσικών Προϊόντων» απονέμεται Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στην ομώνυμη ειδικευση.

8. Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών δεν απονέμεται σε φοιτητή του οποίου ο τίτλος σπουδών πρώτου κύκλου από ίδρυμα της αλλοδαπής δεν έχει αναγνωρισθεί από το Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.), σύμφωνα με το ν. 3328/2005 (Α' 80).

9. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές μπορούν να αιτηθούν την έκδοση παραρτήματος διπλώματος.

10. Για τη συμμετοχή τους στο ΠΜΣ «Απομόνωση, Ανάπτυξη, Παραγωγή και Έλεγχος Βιοδραστικών Φυσικών Προϊόντων» οι μεταπτυχιακοί φοιτητές καταβάλλουν τέλη φοίτησης που ανέρχονται στο ποσό των 1.000€ ευρώ ανά εξάμηνο (3.000€ συνολικά) στα τρία πρώτα εξάμηνα. Η καταβολή του τέλους γίνεται εντός 15 ημερών από την έναρξη κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου.

Η εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας είναι δυνατόν να πραγματοποιηθεί, εν μέρει, σε ομοταγή ή συναφή ερευνητικά πανεπιστημιακά ή ερευνητικά ιδρύματα της αλλοδαπής (π.χ. μέσω του προγράμματος Erasmus).

Άρθρο 9

ΥΠΟΔΟΜΗ ΠΜΣ

1. Για την εύρυθμη λειτουργία του ΠΜΣ υπάρχουν αίθουσες διδασκαλίας και σεμιναρίων, αμφιθέατρα εξοπλισμένα με οπτικοακουστικά μέσα και κατάλληλα εξοπλισμένα εργαστήρια του Τομέα ΦΓΧΦΠ.

2. Η διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του ΠΜΣ γίνεται από Γραμματεία του Προγράμματος που είναι εγκατεστημένη στο Τμήμα Φαρμακευτικής, βρίσκεται υπό την επίσημη της Γραμματείας του Τμήματος και στελεχώνεται από διοικητικούς υπαλλήλους του Τμήματος.

3. Η χρηματοδότηση του ΠΜΣ μπορεί να προέρχεται από:

- δωρεές, παροχές, κληροδοτήματα και κάθε είδους χορηγίες φορέων του δημόσιου τομέα, όπως οριοθετείται στην περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), ή του ιδιωτικού τομέα,

- πόρους από ερευνητικά προγράμματα,
- πόρους από προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων διεθνών οργανισμών,

- μέρος των εσόδων των Ειδικών Λογαριασμών Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.)

- κάθε άλλη νόμιμη πηγή.

Επειδή τα λειτουργικά έξοδα του ΠΜΣ δεν καλύπτονται από τις ανωτέρω πηγές χρηματοδότησης, μέρος των λειτουργικών του εξόδων καλύπτεται από τέλη φοίτησης. Με στόχο να καλύπτεται το ελάχιστο μέσο κόστος υλοποίησης κάθε διπλωματικής εργασίας, τα τέλη φοίτησης προβλέπονται για το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019 να ανέλθουν στα 3.000€ ανά φοιτητή για το σύνολο των εξαμήνων φοίτησης.

4. Κατά τη λήξη της θητείας της ΣΕ, με ευθύνη του απερχόμενου Διευθυντή, συντάσσεται αναλυτικός απολογισμός του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου και των λοιπών δραστηριοτήτων του ΠΜΣ, ο οποίος κατατίθεται στο Τμήμα Φαρμακευτικής του ΕΚΠΑ (παρ. 2, άρ.44, ν.4485/2017). Ο εν λόγω απολογισμός με ευθύνη της Κοσμητείας αποστέλλεται αμελλητί στα μέλη της ΕΣΕ (παρ. 5, άρ.44, ν.4485/2017).

5. Η εσωτερική και εξωτερική αξιολόγηση του ΠΜΣ θα γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 44 του ν.4485/2017. Η διαδικασία της εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης κρίνεται απαραίτητη και περιλαμβάνεται στα καθήκοντα του προσωπικού. Πραγματοποιείται σε κάθε διδακτικό εξάμηνο για κάθε μάθημα και για κάθε διδάσκοντα, από τους φοιτητές του ΠΜΣ, με την συμπλήρωση των Ερωτηματολογίων αξιολόγησης των μαθημάτων (βλ. Υπόδειγμα) και από τα μέλη ΔΕΠ για την συλλογή πληροφοριών και την συμπλήρωση των Απογραφικών Δελτίων ΔΕΠ και Μαθημάτων, με την συμμετοχή της Γραμματείας του ΠΜΣ, του διοικητικού προσωπικού του Τμήματος, καθώς και της υπηρεσίας μηχανοργάνωσης του Πανεπιστημίου για την συλλογή στατιστικών στοιχείων.

Η τελευταία εξωτερική αξιολόγηση πραγματοποιήθηκε το 2013, σύμφωνα με τα υποδείγματα δελτίων αξιολόγησης της ΑΔΙΠ και βρίσκεται αναρτημένη στην ιστοσελίδα του Τμήματος Φαρμακευτικής: https://www.adip.gr/external/UniAthens_Pharmacy_2013.pdf

Άρθρο 10

ΑΝΑΘΕΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ / ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ ΣΤΟ ΠΜΣ

Οι διδάσκοντες του ΠΜΣ, προέρχονται από μέλη Δ.Ε.Π. του Τομέα (13 διδάσκοντες, ποσοστό 93%) και από επιστήμονες αναγνωρισμένους κύρους, κάτοχους διδακτορικού διπλώματος, σε συναφές αντικείμενο (1 διδάσκων, ποσοστό 7%). Η επιλογή των διδασκόντων γίνεται πάντοτε με κριτήριο τη συνάφεια του εκπαιδευτικού και ερευνητικού τους έργου με την διδακτέα ύλη των μαθημάτων και το αντικείμενο της εκάστοτε διπλωματικής εργασίας.

Επιπλέον, στη διδασκαλία των σεμιναρίων είναι δυνατόν να συμμετέχουν μέλη ΔΕΠ από άλλα τμήματα, ή πανεπιστημιακά ιδρύματα, διακεκριμένα στελέχη ερευνητικών κέντρων και ιδρυμάτων (ΕΙΕ, Δημόκριτος, Ινστιτούτο ΠΑΣΤΕΡ, Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο κ.ά.), στελέχη σε φαρμακευτικές εταιρίες και εταιρίες καλλυντικών κλπ. Αντίστοιχα και στις τριμελείς εξεταστικές επιτροπές των διπλωματικών εργασιών των μεταπτυχιακών φοιτητών είναι δυνατόν να συμμετέχουν μέλη ΔΕΠ από άλλα πανεπιστημιακά ιδρύματα ή ερευνητές και διακεκριμένα στελέχη ερευνητικών κέντρων και ιδρυμάτων. Τέλος, στα σεμιναριακά μαθήματα του ΠΜΣ συχνά συμμετέχουν μέλη ΔΕΠ και αναγνωρισμένοι ερευνητές της αλλοδαπής, επισκέπτες καθηγητές στο πλαίσιο του Erasmus ή διμερών συμφωνιών και συνεργασίας με μέλη ΔΕΠ του Τομέα, με συναφή εκπαιδευτικά και ερευνητικά ιδρύματα και άλλους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς του εξωτερικού.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρύτανης
ΜΕΛΕΤΙΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ

Αριθμ. απόφ. 1260/19-06-2019 (2)

Τροποποίηση Κανονισμού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Φαρμακευτικής της Σχολής Επιστημών Υγείας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών με τίτλο «Φαρμακευτική Ανάλυση - Έλεγχος Ποιότητας».

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΑΙ
ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Έχοντας υπόψη:

- τις διατάξεις του ν. 4485/2017 «Οργάνωση και Λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 114), και ειδικότερα τα άρθρα 30 έως και 37, 45 και 85, όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν,
- την υπ' αριθ. 163204/Ζ1/29-9-2017 εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων,
- την υπ' αριθ. 216772/Ζ1/8-12-2017 υπουργική απόφαση (ΦΕΚ 4334/12-12-2017, τ.Β') με τίτλο «Τρόπος κατάρτισης του αναλυτικού προϋπολογισμού λειτουργίας και της έκθεσης βιωσιμότητας των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών»,
- τις παραγράφους 7 και 8 του άρθρου 19 και την παρ. 3α του άρθρου 42 του ν. 4521/2018 «Ίδρυση Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 38),
- τις παραγράφους 1 και 5 του άρθρου 101 του ν. 4547/2018 (ΦΕΚ Α' 102),
- τις διατάξεις του ν. 4009/2011 «Δομή, λειτουργία, διασφάλιση της ποιότητας των σπουδών και διεθνοποίηση των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων (ΦΕΚ Α' 195), όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν,
- τις διατάξεις του ν. 4386/2016 «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 83), όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν,
- το π.δ. 85/31-5-2013 (ΦΕΚ Α' 124) «Ίδρυση, μετονομασία, ανασυγκρότηση Σχολών και ίδρυση Τμήματος στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών»,
- τις διατάξεις του ν. 3374/2005 και ιδίως τα άρθρα 14 και 15 (ΦΕΚ 189/τ.Α' /02-08-2005) «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Σύστημα μεταφοράς και συσσωρεύσης πιστωτικών μονάδων - Παράρτημα διπλώματος» όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
- το ΦΕΚ 4545 Β' /2018 με το οποίο εγκρίθηκε ο Κανονισμός του ΠΜΣ «Φαρμακευτική Ανάλυση - Έλεγχος Ποιότητας»,
- το απόσπασμα πρακτικού της Συνέλευσης του Τμήματος Φαρμακευτικής του ΕΚΠΑ (συνεδρίαση 17-4-2019),
- το απόσπασμα πρακτικού της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ (συνεδρία 24-05-2019),
- το γεγονός ότι με την παρούσα δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζει:

Την τροποποίηση του Κανονισμού του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Φαρμακευτικής της Σχολής Επιστημών Υγείας του ΕΚΠΑ, με τίτλο «Φαρμακευτική Ανάλυση-Έλεγχος Ποιότητας», από το ακαδημαϊκό έτος 2019-2020, ως ακολούθως:

Άρθρο 1 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ-ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός του ΠΜΣ «Φαρμακευτική Ανάλυση-Έλεγχος Ποιότητας» είναι η παροχή υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακής εκπαίδευσης στο επιστημονικό πεδίο της Φαρμακευτικής Ανάλυσης.

Το ΠΜΣ οδηγεί στην απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στη «Φαρμακευτική Ανάλυση-Έλεγχος Ποιότητας» μετά την πλήρη και επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών με βάση το πρόγραμμα σπουδών.

Οι τίτλοι απονέμονται από το Τμήμα Φαρμακευτικής της Σχολής Επιστημών Υγείας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Άρθρο 2 ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ ΠΜΣ

Αρμόδια όργανα για τη λειτουργία του ΠΜΣ σύμφωνα με το ν. 4485/2017 είναι:

- Η Συνέλευση του Τμήματος
- Η Συντονιστική Επιτροπή (ΣΕ) του ΠΜΣ: απαρτίζεται από πέντε (5) μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, που έχουν αναλάβει μεταπτυχιακό έργο και εκλέγονται από τη Συνέλευση του Τμήματος για διετή θητεία. Τα μέλη της ΣΕ δεν δικαιούνται επιπλέον αμοιβή ή αποζημίωση για τη συμμετοχή τους στην επιτροπή. Πρόεδρος της ΣΕ είναι ο Διευθυντής του ΠΜΣ, ο οποίος ορίζεται από τη Συνέλευση μεταξύ των μελών της ΣΕ. Η θητεία του Προέδρου της ΣΕ μπορεί να ανανεωθεί μία φορά. Η ΣΕ είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και τον συντονισμό της λειτουργίας του προγράμματος και:
 - Εισηγείται στη Συνέλευση την κατανομή του διδακτικού έργου μεταξύ των διδασκόντων του ΠΜΣ.
 - Ορίζει τον επιβλέποντα και τα μέλη της τριμελούς επιτροπής εξέτασης διπλωματικών εργασιών, ο ορισμός της οποίας επικυρώνεται από τη Συνέλευση του Τμήματος.
 - Εξετάζει φοιτητικά θέματα όπως αιτήσεις αναστολής φοίτησης, παράτασης σπουδών, αναγνώρισης μαθημάτων από προηγούμενη μεταπτυχιακή εκπαίδευση, αντικατάστασης μαθημάτων του παρόντος Προγράμματος με μαθήματα άλλων Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων, και εισηγείται σχετικά στη Συνέλευση του Τμήματος.
- Τέλος, η Συντονιστική Επιτροπή, με εξουσιοδότηση της Συνέλευσης του Τμήματος, θα αποφασίζει ως προς την οικονομική διαχείριση και ειδικότερα ως προς την έγκριση των δαπανών του προγράμματος και θα πιστοποιεί τη σχέση εκπαιδευτικών αναγκών του συγκεκριμένου προγράμματος με τις εκάστοτε αιτούμενες δαπάνες.
- Ο Διευθυντής του ΠΜΣ και ο Αναπληρωτής του: Ο Διευθυντής του ΠΜΣ είναι μέλος ΔΕΠ πρώτης βαθμίδας ή της βαθμίδας του αναπληρωτή, του ίδιου ή συναφούς γνωστικού αντικείμενου με το γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ. Επιπλέον, είναι μέλος και Πρόεδρος της ΣΕ. Ορίζεται μαζί με τον Αναπληρωτή του, με απόφαση Συνέλευσης του Τμήματος.

Ο Διευθυντής του ΠΜΣ εισηγείται στα αρμόδια όργανα του Ιδρύματος για κάθε θέμα που αφορά την αποτελεσματική λειτουργία του προγράμματος. Ο Διευθυντής δεν μπορεί να έχει περισσότερες από δύο (2) συνεχόμενες θητείες και δεν δικαιούται επιπλέον αμοιβή για το διοικητικό του έργο ως Διευθυντή. Έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Συγκαλεί σε συνεδρίαση τη ΣΕ.

β) Καταρτίζει την ημερήσια διάταξη των εν λόγω συνεδριάσεων, λαμβάνοντας υπόψη εισηγήσεις των μελών και οργάνων του ΠΜΣ.

γ) Ορίζει εκλογές για την αναπλήρωση μελών επιτροπών λόγω κένωσης θέσης.

δ) Έχει την ευθύνη σύνταξης του προϋπολογισμού και απολογισμού του Προγράμματος, τους οποίους υποβάλλει στη Συνέλευση για έγκριση.

ε) Είναι υπεύθυνος για την παρακολούθηση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού και για την έκδοση των εντολών πληρωμής των σχετικών δαπανών.

στ) Κατά τη λήξη της θητείας του, καθώς και της ΣΕ, συντάσσει αναλυτικό απολογισμό του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου του ΠΜΣ, καθώς και των λοιπών δραστηριοτήτων του, με στόχο την αναβάθμιση των σπουδών, την καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, τη βελτιστοποίηση των υφιστάμενων υποδομών και την κοινωνικά επωφελή χρήση των διαθέσιμων πόρων του ΠΜΣ.

Ο Αναπληρωτής Διευθυντής του ΠΜΣ είναι Καθηγητής ή Αναπληρωτής Καθηγητής και εκπληρώνει τα καθήκοντα του Διευθυντή σε περίπτωση απουσίας του.

Το ΠΜΣ «Φαρμακευτική Ανάλυση-Έλεγχος Ποιότητας» υποστηρίζεται από Γραμματεία του Προγράμματος που είναι εγκατεστημένη στο Τμήμα Φαρμακευτικής του ΕΚΠΑ και βρίσκεται υπό την επιστολή της Γραμματείας του Τμήματος Φαρμακευτικής του ΕΚΠΑ. Η Γραμματεία του ΠΜΣ έχει ως καθήκον τη γραμματειακή υποστήριξη του ΠΜΣ, όπως την προετοιμασία της διαδικασίας εισδοχής υποψηφίων, την τήρηση των οικονομικών στοιχείων του Προγράμματος, τη γραμματειακή υποστήριξη της ΣΕ, την καταχώριση βαθμολογιών κλπ.

Άρθρο 3

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΚΤΕΩΝ

Στο ΠΜΣ «Φαρμακευτική Ανάλυση-Έλεγχος Ποιότητας» γίνονται δεκτοί απόφοιτοι Τμημάτων/Σχολών Φαρμακευτικής, Χημείας, Χημικών Μηχανικών, Βιολογίας, Ιατρικής, Νοσηλευτικής, Οδοντιατρικής, Βιοϊατρικών Επιστημών, Βιοχημείας και Βιοτεχνολογίας, Βιολογικών Εφαρμογών και Τεχνολογιών και Επιστήμης και Τεχνολογίας Τροφίμων Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή αναγνωρισμένων ομοταγών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής.

Γίνονται δεκτοί ως υπεράριθμοι υπότροφοι και μέλη των κατηγοριών ΕΕΠ, ΕΔΙΠ και ΕΤΕΠ σύμφωνα με την παρ. 8 του άρ. 34 του ν. 4485/2017.

Το ΠΜΣ «Φαρμακευτική Ανάλυση-Έλεγχος Ποιότητας» θα δέχεται έως δεκαπέντε (15) φοιτητές ανά ακαδημαϊκό έτος (ο αριθμός ορίζεται κατ' έτος από τη ΣΕ) και προγραμματίζεται να απασχολεί δεκαπέντε (15) συνολικά διδάσκοντες, τουλάχιστον 60% από το Τμήμα Φαρμα-

κευτικής του ΕΚΠΑ (9 διδάσκοντες) και 40% από Πανεπιστήμια και Ερευνητικά Κέντρα της ημεδαπής και της Αλλοδαπής, καθώς και επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους με εξειδικευμένες γνώσεις (6 διδάσκοντες). Αυτό αντιστοιχεί σε ένα (1) διδάσκοντα ανά φοιτητή για τον ανώτατο αριθμό των μεταπτυχιακών φοιτητών.

Σημειώνεται ότι ο μέγιστος αριθμός μεταπτυχιακών φοιτητών στα ΠΜΣ του Τμήματος Φαρμακευτικής είναι περίπου ενενήντα (90) ανά έτος σε σχέση και με τον αριθμό των περίπου εκατόν ενενήντα (190) προπτυχιακών φοιτητών ανά έτος και των σαράντα δύο (42) διδασκόντων του Τμήματος Φαρμακευτικής του ΕΚΠΑ.

Τα ανωτέρω στοιχεία δίνονται κατά προσέγγιση και ανταποκρίνονται στα δεδομένα του έτους σύνταξης του Κανονισμού.

Άρθρο 4

ΤΡΟΠΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

Η επιλογή των φοιτητών γίνεται σύμφωνα με το ν.4485/2017 και τις προβλέψεις του παρόντος Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Κάθε Ιούνιο, με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος Φαρμακευτικής του Ε.Κ.Π.Α, δημοσιεύεται και αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος (www.pharm.uoa.gr) και του Ιδρύματος προκήρυξη για την εισαγωγή μεταπτυχιακών φοιτητών στο ΠΜΣ. Οι σχετικές αιτήσεις μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά κατατίθενται στη Γραμματεία του Τμήματος εντός του Σεπτεμβρίου, σε προθεσμία που ορίζεται κατά την προκήρυξη και μπορεί να παραταθεί με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Απαραίτητα δικαιολογητικά είναι:

1. Αίτηση Συμμετοχής
 2. Βιογραφικό σημείωμα
 3. Ευκρινές Φωτοαντίγραφο πτυχίου ή βεβαίωση περάτωσης σπουδών. Αίτηση μπορούν να υποβάλλουν και τελειόφοιτοι με τον περιορισμό ότι θα έχουν προσκομίσει βεβαίωση περάτωσης σπουδών τους το αργότερα μία ημέρα πριν την ημερομηνία συνεδρίασης της Συνέλευσης του Τμήματος Φαρμακευτικής που θα εγκρίνει τον Πίνακα των υποψηφίων.
 4. Πιστοποιητικό Αναλυτικής Βαθμολογίας.
 5. Δημοσιεύσεις σε περιοδικά με κριτές, εάν υπάρχουν.
 6. Αποδεικτικά επαγγελματικής ή ερευνητικής δραστηριότητας, εάν υπάρχουν.
 7. Φωτοτυπία δύο όψεων της αστυνομικής ταυτότητας.
 8. Δύο συστατικές επιστολές (εξαιρούνται οι απόφοιτοι του οικείου Τμήματος).
 9. Πιστοποιητικό γλωσσομάθειας Αγγλικής (επίπεδο τουλάχιστον Β2). Στην περίπτωση που ο υποψήφιος είναι αλλοδαπός απαιτείται επάρκεια Ελληνικής γλώσσας επιπέδου τουλάχιστον C1, εκτός αν είναι απόφοιτος Ελληνικού εκπαιδευτικού ιδρύματος.
- Οι φοιτητές από ιδρύματα της αλλοδαπής πρέπει να προσκομίσουν πιστοποιητικό αναγνώρισης του τίτλου σπουδών από τον ΔΟΑΤΑΠ –εφόσον υπάρχει– ή να ξεκινήσουν τη διαδικασία έκδοσης πιστοποιητικού αναγνώρισης, σύμφωνα με το άρ. 34, παρ. 7 του ν. 4485/2017 και την παρ. 5 του άρθρου 101 του ν. 4547/2018 (ΦΕΚ Α' 102).

Η επιλογή των εισακτέων πραγματοποιείται με αξιολόγηση των προσόντων των υποψηφίων και μετά την προσωπική συνέντευξη με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

- Βαθμός πτυχίου σε ποσοστό 35%. Η επιτροπή αξιολόγησης διατηρεί το δικαίωμα να μην αξιολογήσει αιτήσεις υποψηφίων με βαθμό πτυχίου < 6,5.

- Μέσος όρος βαθμολογίας σε προπτυχιακά μαθήματα σχετικά με το γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ σε ποσοστό 30% και με συντελεστή 1 όταν ο αριθμός των σχετικών μαθημάτων είναι > ή = 5, 0,9 όταν ο αριθμός των σχετικών μαθημάτων είναι 3-4 και 0,8 όταν τα σχετικά μαθήματα είναι 1-2.

- Επίδοση σε Διπλωματική εργασία, όπου αυτή προβλέπεται στον Α' κύκλο σπουδών σε ποσοστό 10%, ή στην περίπτωση αποφοίτων Φαρμακευτικής (όπου δεν προβλέπεται Διπλωματική εργασία) λαμβάνεται υπόψη επαγγελματική εμπειρία σχετική με το αντικείμενο του ΠΜΣ σε ποσοστό 10%.

- Ερευνητική ή και επαγγελματική δραστηριότητα (πέραν της Διπλωματικής εργασίας) σχετική με το αντικείμενο του ΠΜΣ σε ποσοστό 5% και ανάλογα με τους μήνες απασχόλησης.

- Δημοσιεύσεις σε περιοδικά με κριτές και σχετικές με το αντικείμενο του ΠΜΣ σε ποσοστό 5% και ανάλογα με τον αριθμό των εργασιών. Στην περίπτωση εργασιών εκτός του αντικειμένου του ΠΜΣ το ποσοστό μειώνεται στο 1%.

- Προφορική συνέντευξη και λοιπά προσόντα σε ποσοστό 15%. Σε περίπτωση κάλυψης των θέσεων που έχουν οριστεί (έως 15 κάθε έτος) από υποψηφίους που έχουν ως πρώτη επιλογή στην αίτησή τους το ΠΜΣ «Φαρμακευτική Ανάλυση-Έλεγχος Ποιότητας», η επιτροπή αξιολόγησης διατηρεί το δικαίωμα να μην καλέσει σε προφορική συνέντευξη και συνεπώς να αξιολογήσει αιτήσεις υποψηφίων που έχουν το συγκεκριμένο ΠΜΣ ως δεύτερη ή τρίτη επιλογή.

Με βάση τα συνολικά κριτήρια, η ΣΕ καταρτίζει τον Πίνακα αξιολόγησης των φοιτητών έως τις 15/10 και τον καταθέτει προς έγκριση στη Συνέλευση. Οι υποψήφιοι θα ενημερώνονται για την περίπτωσή τους από τη Γραμματεία του Προγράμματος με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (email) ή τηλεφωνικά.

Οι επιτυχόντες θα πρέπει να εγγραφούν στη Γραμματεία του Τμήματος σε συγκεκριμένη ημερομηνία που ανακοινώνεται στην ιστοσελίδα του Τμήματος και αφού έχουν προβεί σε κατάθεση του ποσού που αντιστοιχεί στο Α' εξάμηνο (700 €).

Σε περίπτωση ισοβαθμίας υποψηφίων στη 15η θέση, η επιτροπή διατηρεί το δικαίωμα να τους κρίνει ως επιτυχόντες ή να τους απορρίψει ως υπεράριθμους.

Σε περίπτωση μη εγγραφής ενός ή περισσότερων φοιτητών, θα κληθούν αν υπάρχουν, οι επιλαχόντες, με βάση τη σειρά τους στον εγκεκριμένο αξιολογικό πίνακα, να εγγραφούν στο Πρόγραμμα.

Το ΠΜΣ «Φαρμακευτική Ανάλυση-Έλεγχος Ποιότητας» μπορεί να δέχεται έως δύο αξιωματικούς φαρμακοποιούς, υπότροφους των Ελληνικών Ενόπλων Δυνάμεων, ετησίως, ως υπεράριθμους, κατόπιν έγκρισης της ΣΕ.

Άρθρο 5

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΦΟΙΤΗΣΗΣ

Η χρονική διάρκεια φοίτησης στο ΠΜΣ που οδηγεί στη λήψη Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) ορίζεται σε τέσσερα (4) ακαδημαϊκά εξάμηνα, στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος εκπόνησης διπλωματικής εργασίας.

Ο ανώτατος επιτρεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών, ορίζεται στα έξι (6) ακαδημαϊκά εξάμηνα, μετά από αίτηση του υποψηφίου στη γραμματεία του Προγράμματος για παράταση 2 εξαμήνων, έως τις 31/5 του Δ' εξαμήνου. Σε κάθε περίπτωση ο μεταπτυχιακός φοιτητής πρέπει να έχει περατώσει τις σπουδές του έως τις 31/5 του ΣΤ' εξαμήνου.

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής με αίτησή του μπορεί να ζητήσει αιτιολογημένα αναστολή φοίτησης που δεν υπερβαίνει τα δύο συνεχόμενα εξάμηνα. Η αίτηση εγκρίνεται από τη ΣΕ του ΠΜΣ και τη Συνέλευση του Τμήματος Φαρμακευτικής. Τα εξάμηνα αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας δεν προσμετρούνται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης.

Άρθρο 6

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Το ΠΜΣ ξεκινά το χειμερινό εξάμηνο εκάστου ακαδημαϊκού έτους.

Για την απόκτηση του ΔΜΣ απαιτούνται συνολικά εκατόν είκοσι (120) πιστωτικές μονάδες (ECTS).

Κατά τη διάρκεια των σπουδών, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές υποχρεούνται σε παρακολούθηση και επιτυχή εξέταση μεταπτυχιακών μαθημάτων, συγγραφή και παρουσίαση εργασιών, πρακτική εξάσκηση στη Βιομηχανία καθώς και σε εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται διά ζώσης και σε σπάνιες περιπτώσεις θα γίνεται με μέσα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης εάν απαιτηθεί. Σε κάθε περίπτωση η εξ αποστάσεως διδασκαλία δεν θα ξεπεράσει το 35% σύμφωνα με τον ισχύοντα νόμο (παρ. 3, αρ. 30, ν.4485/2017).

Τα μαθήματα οργανώνονται σε εξάμηνα, πραγματοποιούνται σε εβδομαδιαία βάση και διεξάγονται στην ελληνική γλώσσα, αλλά είναι δυνατό μέρος εξ αυτών να γίνεται και στην αγγλική γλώσσα, εφόσον στο μέλλον προστεθεί κάποιος διδάσκων από το εξωτερικό.

Α. Το πρόγραμμα των μαθημάτων διαμορφώνεται ως εξής:

Α' Εξάμηνο		
Μαθήματα Υποχρεωτικά	Διδ. Ώρες/εβδομάδα	ECTS ^a
Προχωρημένη Φαρμακευτική Ανάλυση Ι	2	6
Στατιστική - Χημειομετρία	2	6
Φασματοσκοπικές Μέθοδοι Ι	2	6
Κλινική Φαρμακευτική Ανάλυση	2	6
Σταθερότητα Φαρμακευτικών Προϊόντων	2	6
Σύνολο	10	30

Β' Εξάμηνο		
Μαθήματα Υποχρεωτικά	Διδ. Ώρες/ εβδομάδα	ECTS
Προχωρημένη Φαρμακευτική Ανάλυση II	3	8
Έλεγχος Ποιότητας Φαρμάκων	2	6
Συστήματα Διασφάλισης Ποιότητας	4	10
Νομοθεσία-Regulatory Affairs	1	2
Υπολογιστική Χημειομετρία	1	2
Μέθοδοι Βιβλιογραφικής Αναζήτησης	1	2
Σύνολο	12	30

Γ' Εξάμηνο	
	ECTS
Πρακτική Άσκηση στη Βιομηχανία (20 εργάσιμες ημέρες)	10
Εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας	20
Σύνολο	30 ^β

Δ' Εξάμηνο	
	ECTS
Εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας	30
Σύνολο	30 ^β

α Για τον υπολογισμό των ECTS ελήφθησαν υπόψιν εκτός των καθαρών διδακτικών ωρών και οι εργασίες που ανατίθενται ανά μάθημα.

β Οι 50 Π.Μ. της Διπλωματικής Εργασίας δικαιολογούνται από το γεγονός ότι για την υλοποίησή της απαιτείται πολύωρη ημερήσια απασχόληση, η οποία αθροιζόμενη υπερβαίνει τις 1.000 ώρες.

Β. Περιεχόμενο/Περιγραφή μαθημάτων

Προχωρημένη Φαρμακευτική Ανάλυση I

Περιεχόμενο:

- Φασματοσκοπικές τεχνικές ανάλυσης - Αρχές, οργανολογία, εφαρμογές στη φαρμακευτική ανάλυση: Φασματοφωτομετρία UV-vis και Φασματοφωτομετρία παραγώγων UV-vis, Φασματοσκοπία Raman, Φθορισμομετρία, Χημειοφωταύγεια, Ατομική Απορρόφηση, Φλογοφωτομετρία, Φασματοφωτομετρία ατομικής εκπομπής με επαγωγικά συζευγμένο πλάσμα, Αυτοματοποιημένες Τεχνικές Ανάλυσης

- Μικροβιολογικοί έλεγχοι σε φαρμακευτικά σκευάσματα (στείρα και μη) και πρώτες ύλες: Έλεγχος αντιμικροβιακής δράσης φαρμακευτικών προϊόντων Έλεγχος μικροβιακής κατάστασης νερού φαρμακευτικής βιομηχανίας. Μικροβιακοί έλεγχοι στεριών και μη χώρων

- Υγροχημικές τεχνικές ανάλυσης: ογκομετρικές μέθοδοι

- Φυσικές τεχνικές ανάλυσης- Αρχές, οργανολογία, εφαρμογές στη Φαρμακευτική Ανάλυση: Διαθλασιμετρία, Πολωσιμετρία.

- Ηλεκτροχημικές τεχνικές ανάλυσης- Αρχές, οργανολογία, εφαρμογές στη Φαρμακευτική Ανάλυση: Ποτενσιομετρία, Κουλομετρία, Βολταμμετρία και συγγενείς τεχνικές.

- Εφαρμογή αναλυτικών τεχνικών στον προσδιορισμό φυσικοχημικών ιδιοτήτων: Προσδιορισμός συντελεστή μερισμού με σύστημα οκτανόλης, νερού. Προσδιορισμός σταθεράς ιοντισμού.

Στατιστική – Χημειομετρία

Περιεχόμενο: Χημειομετρία και αναλυτική διαδικασία. Βασική στατιστική επεξεργασία αναλυτικών δεδομένων. Σφάλματα στην αναλυτική διαδικασία, αξιολόγηση επαναληψιμότητας και ακρίβειας.

Βαθμονόμηση. Χαρακτηριστικά ποιότητας αναλυτικών μεθόδων (αξιοπιστία, ολίσθηση, ευαισθησία, ανιχνευσιμότητα, εκλεκτικότητα, διαχωριστικότητα). Επικύρωση (validation) αναλυτικών μεθόδων. Σήματα και δεδομένα. Μέθοδοι συμμεταβολής και συσχέτισης. Επιφάνειες απόκρισης και μοντέλα.

Βελτιστοποίηση αναλυτικών μεθόδων. Πολυπαραμετρική προσέγγιση. Ανάλυση κατά συστάδες (cluster analysis). Αναγνώριση μοντέλων (pattern recognition). Ειδικές εφαρμογές Χημειομετρίας. Στατιστικά πακέτα προγραμμάτων. Πειραματικός σχεδιασμός. Νευρωνικά δίκτυα.

Φασματοσκοπικές Μέθοδοι I

Περιεχόμενο: Το μάθημα διαπραγματεύεται τη χρήση των γνωστότερων φασματοσκοπικών τεχνικών για την ανάλυση δομής οργανικών ενώσεων. Καλύπτονται οι φασματοσκοπικές μέθοδοι IR, NMR, MS, UV-visible.

Φασματοσκοπία IR. Παράγοντες που επηρεάζουν τη συχνότητα απορρόφησης. Ειδικά Θέματα: FTIR (συμβολόμετρο του Michelson, μετατροπή κατά Fourier), Near-IR (βασικές αρχές, μεθοδολογία, παραδείγματα).

Φασματοσκοπία NMR. Εισαγωγή στην τεχνική FT-NMR. Βασικές παράμετροι (Χημική Μετατόπιση, Σπιν-Σπιν σύζευξη), Φάσματα ¹³C NMR. Παραδείγματα προσδιορισμού δομής. Ειδικά θέματα: Μαγνητική Τομογραφία, In-vivo φασματοσκοπία.

Φάσματα Μαζών. Περιγραφή του Φασματογράφου: Εισαγωγή του δείγματος (GC, LC, DIP), Τεχνικές ιονισμού (EI, CI, FAB, ESI, MALDI), Αναλυτές (Quadrupole, Magnetic Sector, Electric sector, TOF, Ion Trap, Cyclotron, Tandem MS). Φασματοσκοπία UV-visible. Βασικές αρχές. Κανόνες Woodward.

Προσδιορισμός Δομής Οργανικών Ενώσεων με Συνδυασμό Φασματοσκοπικών Μεθόδων.

Κλινική Φαρμακευτική Ανάλυση

Περιεχόμενο: Είδη βιολογικών δειγμάτων. Νέοτεροι τρόποι αποθήκευσης, μεταφοράς (αποξηραμένες κηλίδες αίματος επί χάρτου). Συνθήκες φύλαξης δειγμάτων.

Επικύρωση βιοαναλυτικών μεθόδων σύμφωνα με τις τελευταίες κατευθυντήριες οδηγίες EMEA και FDA. Φαι-

νόμενο επίδρασης μητρικού υλικού. Επανάληψη ανάλυσης. Ανάλυση πραγματικών δειγμάτων.

Χειρισμός βιολογικών δειγμάτων για ανάλυση (υγρό-υγρό εκχύλιση, κατακρήμνιση πρωτεϊνών, ταυτόχρονος με την ανάλυση καθαρισμός).

Ειδικές τεχνικές κατεργασίας βιολογικών δειγμάτων: Εκχύλιση στερεάς φάσης - βασικές αρχές, μηχανισμοί συγκράτησης, ανάπτυξη μεθόδου, εκχύλιση μέσω διασποράς της κινητής φάσης στο υπόστρωμα, εκχύλιση μέσω προσροφητικής ανάδρασης, μικροεκχύλιση στερεάς φάσης, μοριακά αποτυπωμένα πολυμερή.

Σύγχρονες τεχνικές προετοιμασίας δείγματος σε σειρά με τη μέθοδο ανάλυσης: μέσα περιορισμένης πρόσβασης, υποστρώματα μεγάλων σωματιδίων, συνδεσμολογία για απευθείας προετοιμασία δείγματος.

Ανοσοχημικές τεχνικές ανάλυσης: ραδιοανοσοχημικοί, ενζυματοχημικοί, φθορισμοανοσοχημικοί, νεφελανοσοχημικοί, λιποσοανοσοχημικοί προσδιορισμοί φαρμάκων.

Ειδικές εφαρμογές της συνδυαστικής τεχνικής της υδροχρωματογραφίας-φασματομετρίας μαζών στην ταυτοποίηση και ποσοτικοποίηση απαγορευμένων ουσιών για τον έλεγχο ντόπινγκ.

Φαρμακογενετικοί έλεγχοι. Ορισμός, χρήση, εφαρμογές. Αλυσιδωτή αντίδραση πολυμεράσης

Μεταβολομική και μεταβολισμός με χρήση φασματομετρίας μαζών

Σταθερότητα καλλυντικών προϊόντων: συντήρηση, ανεπιθύμητες ενέργειες από συντηρητικά, δοκιμασία αποτελεσματικότητας συντηρητικών, καλλυντικά χωρίς συντηρητικά (preservative free, self-preserving cosmetics).

Σταθερότητα Φαρμακευτικών Προϊόντων

Περιεχόμενο: Εισαγωγή στην έννοια της σταθερότητας και τον χρόνο ζωής δραστικών ουσιών και σκευασμάτων. Ορισμοί και προαπαιτούμενες διαδικασίες για τον έλεγχο της σταθερότητας. Είδη σταθερότητας (φυσική, χημική, τοξικολογική, μικροβιολογική, θεραπευτική). Επίδραση αλληλεπιδράσεων με έκδοχα.

Ανάπτυξη και επικύρωση αναλυτικής μεθόδου ειδικής για τον έλεγχο σταθερότητας.

Δοκιμές σταθερότητας νέων φαρμακευτικών ενώσεων και προϊόντων [ICH Q1A (R2)]. Μελέτη επιβαλλόμενων διασπάσεων.

Υδρολυτικές αποικοδομήσεις φαρμάκων. Μηχανισμοί αντιδράσεων σε εστέρες και αμίδια.

Παράγοντες που επηρεάζουν την ταχύτητα των αντιδράσεων. Παρεμπόδιση των υδρολύσεων. Η περίπτωση των πεπτιδίων-πρωτεϊνών.

Σταθεροποίηση φαρμάκων με σχηματισμό συμπλόκων εγκλεισμού σε κυκλοδεξτρίνες. Μελέτη δομής, χαρακτηριστικών και σταθερότητας συμπλόκων με χρήση διαφόρων αναλυτικών τεχνικών.

Φωτοσταθερότητα. Φωτολυτικές αποικοδομήσεις διαλυτών και φωτοδραστικότητα χαρακτηριστικών ομάδων. Ανεπιθύμητες ενέργειες. Πηγές ακτινοβολίας και έλεγχοι σύμφωνα με την κατευθυντήρια οδηγία. Ακτινομετρικό σύστημα. Τρόποι φωτοπροστασίας φαρμάκων.

Κινητική ενζυμικών αντιδράσεων: θεωρία Michaelis-Menten

Κινητική και τάξη αντιδράσεων αποικοδόμησης
Θερμοδυναμική - βασικές αρχές, θεωρία Arrhenius, Θεωρία Eyring Polanyi.

Οξειδωτικές αποικοδομήσεις: Μηχανισμοί. Σχηματισμός ελευθέρων ριζών. Παρεμπόδιση αντιδράσεων με χρήση αντιοξειδωτικών

Προχωρημένη Φαρμακευτική Ανάλυση II

Περιεχόμενο:

A. ΧΡΩΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ

Εισαγωγή στη χρωματογραφική θεωρία: βασικές αρχές χρωματογραφίας, βασικές χρωματογραφικές έννοιες, προέλευση διεύρυνσης κορυφών (εξίσωση Van Deemter), αξιολόγηση χρωματογραφημάτων.

Αεριοχρωματογραφία - βασικές αρχές, ανιχνευτές, εφαρμογές.

Υδροχρωματογραφία υψηλής απόδοσης - βασικές αρχές, ανιχνευτές, εφαρμογές:

- Μηχανισμοί χρωματογραφικού διαχωρισμού: προσρόφηση, κατανομή, ιοντοανταλλαγή, χρωματογραφία ζεύγους ιόντων, χρωματογραφία ανταλλαγής ιόντων, χρωματογραφικός διαχωρισμός εναντιομερών.

- Νεότερα πληρωτικά υλικά υδροχρωματογραφίας: Χρωματογραφία υδρόφιλης αλληλεπίδρασης, Βιομηχανική χρωματογραφία.

- Αντιδράσεις σχηματισμού φθορισμοφόρων παραγώγων πριν ή μετά τη χρωματογραφική στήλη

- Ανάπτυξη και επικύρωση χρωματογραφικών μεθόδων.

Χρωματογραφία υπερψηλής απόδοσης- βασικές αρχές, εφαρμογές.

Τριχοειδής Ηλεκτροφόρηση - βασικές αρχές, ανιχνευτές, εφαρμογές.

Επίπεδη χρωματογραφία - βασικές αρχές, ανιχνευτές, εφαρμογές:

- Χρωματογραφία χάρτου,

- Χρωματογραφία λεπτής στιβάδας - Ενόργανη χρωματογραφία λεπτής στιβάδας.

B. ΣΥΝΔΥΑΣΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ

Αεριοχρωματογραφία - φασματομετρία μάζων, υδροχρωματογραφία - φασματομετρία μάζων- βασικές αρχές, τεχνικές ιοντισμού (EI, CI, MALDI, ESI, APCI, APPI), αναλυτές μάζων (τετραπολικός αναλυτής μάζων, τετραπολική παγίδα ιόντων, αναλυτής χρόνου πτήσης, FT-ICRMS), βιοαναλυτικές εφαρμογές, ταυτοποίηση προσμίξεων, έλεγχοι φαρμακοδιέγερσης.

Γ. ΕΙΔΙΚΕΣ ΒΙΟΑΝΑΛΥΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ:

Απεικόνιση με την τεχνική MALDI - TOF/MS, οργανολογία, βασικές αρχές, προεργασία βιολογικών δειγμάτων, βιοαναλυτικές εφαρμογές.

Χρωματογραφία συγγένειας, Χρωματογραφία συγγένειας ακινητοποιημένου μετάλλου.

Έλεγχος Ποιότητας Φαρμάκων

Περιεχόμενο: Χημικός έλεγχος φαρμακευτικών πρώτων υλών και εκδόχων: Έλεγχοι ταυτοποίησης, συγγενών ουσιών, προσμείξεων, έλεγχος βαρέων μετάλλων και ορ-

γανικών διαλυτών, έλεγχος υγρασίας, τέφρας. Φυσικοί και φυσικοχημικοί έλεγχοι. Μέθοδοι ποσοτικού προσδιορισμού (assay). Βιολογικοί και Μικροβιολογικοί έλεγχοι. Χημικοί και φαρμακοτεχνικοί έλεγχοι σκευασμάτων. Δειγματοληψία.

Έλεγχος και διασφάλιση ποιότητας αναλυτικών μεθόδων. Εργαστήρια ελέγχου ποιότητας πρώτων υλών και φαρμάκων (Νομοθεσία). Φαρμακοποιία και Φαρμακευτικοί Κώδικες (GMP).

Συστήματα Διασφάλισης Ποιότητας

Περιεχόμενο: Εισαγωγή στην Ποιότητα, ISO 9000, Good Laboratory Practice, Total Quality Management, TQM

Α. ΜΕΛΕΤΗ ISO 17025

Οργάνωση, σύστημα για την ποιότητα. Έλεγχος εγγράφων, ανασκόπηση αιτήσεων/προσφορών/συμβάσεων, υπερβολαβία δοκιμών, αγορά υπηρεσιών και προμήθειες, εξυπηρέτηση του πελάτη, παράπονα, έλεγχος μη συμμορφώσεων, βελτίωση, διορθωτικές ενέργειες, προληπτικές ενέργειες. Έλεγχος αρχείων, εσωτερικές επιθεωρήσεις, ανασκοπήσεις από τη διοίκηση. Τεχνικές απαιτήσεις, προσωπικό, χώροι εγκατάστασης και περιβαλλοντικές συνθήκες. Μέθοδοι δοκιμών και επικύρωση των μεθόδων. Εξοπλισμός, ιχνηλασιμότητα μετρήσεων. Δειγματοληψία, χειρισμός αντικειμένων δοκιμής. Διασφάλιση της ποιότητας των αποτελεσμάτων δοκιμών. Σύνταξη εκθέσεων αποτελεσμάτων. CASE STUDIES.

Β. ΜΕΘΟΔΟΙ

Επικύρωση αναλυτικών μεθόδων. Απαιτήσεις επικύρωσης GMO. Απαιτήσεις επικύρωσης αναλυτικών μεθόδων προσδιορισμού υπολειμ. Φυτοφαρμάκων. Απαιτήσεις επικύρωσης κλινικών δοκιμών. Απαιτήσεις επικύρωσης μικροβιολογικών δοκιμών (φάρμακα, τρόφιμα, νερά). Επικύρωση μεθόδων κλινικών εργαστηρίων. Μέθοδοι ελέγχου ακριβείας. Παράδειγμα υπολογισμού ορίου ανίχνευσης και ποσοτικοποίησης. Υπολογισμός ενδοεργαστηριακής αναπαραγωγιμότητας. Υπολογισμός ορίου ανίχνευσης από καμπύλη ανακρίβειας

Γ. ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

Εξοπλισμός: Απαιτήσεις Προτύπου. Ορισμοί διακρίβωσης. Εσωτερική διακρίβωση. Διακρίβωση ζυγών. Διακρίβωση ογκομετρικών σκευών. Διακρίβωση συσκευών θέρμανσης. Έλεγχος επίδοσης HPLC. Απαιτήσεις ΕΣΥΔ.

Δ. ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Διασφάλιση. Control charts. Basics of Capability
Ε. ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΑ ΚΑΤΑ NORDTEST
ΣΤ. ΔΙΑΠΙΣΤΕΥΣΗ ΚΛΙΝΙΚΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ
ISO 15189

Νομοθεσία – Regulatory Affairs

Περιεχόμενο: Το μάθημα αναφέρεται στη Νομοθεσία που διέπει την έγκριση Κλινικών Μελετών και Νέων Φαρμακευτικών Προϊόντων για ανθρώπινη χρήση. Εξετάζεται το νομικό καθεστώς που ίσχυε μέχρι σήμερα.

• Ε.Υ/ European Agency for the Evaluation of Medicinal Products - EMEA/ Ε.Ο.Φ.

• Κλινικές Μελέτες – Δοκιμές (Clinical Trials), Παρεμβατικές Κλινικές Μελέτες, Μελέτες Βιοϊσοδυναμίας

• Ηθικά και Δεοντολογικά Ζητήματα στις Κλινικές Μελέτες, Εθνική Επιτροπή Δεοντολογίας για Κλινικές Μελέτες (Ε.Ε.Δ.), Το Έντυπο Συναίνεσης/ Συγκατάθεσης

• Μη-Παρεμβατικές Κλινικές Μελέτες, Μη εμπορικές Κλινικές Μελέτες, Τροποποιήσεις Κλινικών Μελετών, Παρηγορητικές Θεραπείες

• Νέα Φαρμακευτική Νομοθεσία Έγκρισης Φαρμακευτικών Προϊόντων Για Ανθρώπινη χρήση

• Διαδικασίες Έγκρισης: Εθνική Διαδικασία, Κεντρική Διαδικασία, Αποκεντρωμένη Διαδικασία, Αμοιβαία Διαδικασία

• Φαρμακευτικά Προϊόντα Φυτικής Προέλευσης, Ομοιοπαθητικά Φάρμακα, Ορφανά Φάρμακα

Μέθοδοι Βιβλιογραφικής Αναζήτησης

Περιεχόμενο: Σκοπός του μαθήματος είναι να βοηθήσει τους φοιτητές να εφαρμόζουν κανόνες ορθής αναζήτησης βιβλιογραφίας, συγγραφής εργασιών και ολοκληρωμένης παρουσίασης των αποτελεσμάτων τους.

Το μάθημα χωρίζεται σε τέσσερις ενότητες:

1) Χρήση βιβλιογραφικών βάσεων (π.χ. pubmed, scopus, google scholar) και αξιολόγηση επιστημονικών άρθρων με διεθνή κριτήρια αξιοπιστίας.

2) Εργαλεία διαχείρισης βιβλιογραφικών αναφορών και επεξεργασία τους, με λογισμικά προσβάσιμα από το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (endnote web, zotero, mendeley κλπ).

3) Χρήση λογισμικών επεξεργασίας κειμένου για συγγραφή εργασιών (Microsoft office, libreoffice).

Αυτόματη ενσωμάτωση βιβλιογραφίας (endnote web, zotero, mendeley) και κανόνες μορφοποίησης κειμένου, εικόνων και ευρετηρίων. Χρήση λογισμικών στατιστικής επεξεργασίας αποτελεσμάτων (Microsoft office, libreoffice).

4) Κανόνες για αποτελεσματική παρουσίαση αποτελεσμάτων (Microsoft office, libreoffice).

Υπολογιστική Χημειομετρία

Περιεχόμενο:

1) Εισαγωγή στα στατιστικά λογισμικά Matlab, R. Σύνταξη κώδικα, Μεταβλητές, Συναρτήσεις, Δομές.

2) Εφαρμογή των λογισμικών Matlab, R σε πραγματικά πειραματικά δεδομένα (NMR, MS, πολυπαραμετρική ανάλυση κ.ά.)

Άρθρο 7

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται σε δύο εξάμηνα σπουδών, το χειμερινό και το εαρινό, έκαστο εκ των οποίων περιλαμβάνει τουλάχιστον 13 εβδομάδες διδασκαλίας και τρεις εβδομάδες εξετάσεων. Δεν υπάρχει δυνατότητα μερικής φοίτησης. Τα μαθήματα του χειμερινού και εαρινού εξαμήνου εξετάζονται επαναληπτικώς κατά την περίοδο του Σεπτεμβρίου.

Η παρακολούθηση των μαθημάτων είναι υποχρεωτική.

Σε περίπτωση κωλύματος διεξαγωγής μαθήματος προβλέπεται η αναπλήρωσή του. Η ημερομηνία και η ώρα αναπλήρωσης αναρτώνται στην ιστοσελίδα του ΠΜΣ.

Σε περίπτωση που το ποσοστό απουσιών φοιτητή ξεπερνά τις 2 ανά μάθημα, τίθεται θέμα διαγραφής του φοιτητή. Το εν λόγω θέμα εξετάζεται από τη ΣΕ, η οποία γνωμοδοτεί σχετικά στη Συνέλευση του Τμήματος. Μόνο δικαιολογημένες απουσίες μπορούν να εξεταστούν από τον καθηγητή σε συνεννόηση με την ΣΕ.

Η αξιολόγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών και η επίδοσή τους στα μαθήματα που υποχρεούνται να παρακολουθήσουν στο πλαίσιο του ΠΜΣ πραγματοποιείται στο τέλος κάθε εξαμήνου με γραπτές εξετάσεις ή/και με εκπόνηση εργασιών καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου. Ο τρόπος αξιολόγησης ορίζεται από τον διδάσκοντα του κάθε μαθήματος. Η βαθμολόγηση γίνεται στην κλίμακα 1-10. Η βαθμολογία των μαθημάτων κατατίθεται στη Γραμματεία του Τμήματος εντός 20 ημερών από τη λήξη της εξεταστικής περιόδου.

Για την απόκτηση ΔΜΣ κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής οφείλει να παρακολουθήσει και να εξεταστεί επιτυχώς στο σύνολο των προσφερόμενων μαθημάτων του ΠΜΣ, να έχει ολοκληρώσει την πρακτική άσκηση στη Βιομηχανία ή σε σχετική εταιρεία και να εκπονήσει μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία, συγκεντρώνοντας έτσι εκατόν είκοσι (120) ECTS.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές βαθμολογούνται σε κάθε μάθημα με βαθμολογική κλίμακα από μηδέν έως δέκα (0-10), ως ελάχιστος βαθμός επιτυχίας καθορίζεται ο βαθμός «πέντε» (5).

Σε περίπτωση αποτυχίας του μεταπτυχιακού φοιτητή σ' ένα ή περισσότερα μαθήματα του Π.Μ.Σ. (βαθμολογία κάτω του πέντε) παρέχεται η δυνατότητα επανεξέτασης την περίοδο Σεπτεμβρίου. Εάν μεταπτυχιακός φοιτητής αποτύχει και πάλι στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων, ούτως ώστε σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών θεωρείται ότι δεν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς τον πρώτο κύκλο του προγράμματος, εξετάζεται, ύστερα από αίτησή του, από τριμελή επιτροπή μελών ΔΕΠ του Τμήματος, τα μέλη της οποίας έχουν το ίδιο ή συναφές αντικείμενο με το εξεταζόμενο μάθημα και ορίζονται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Από την επιτροπή εξαιρείται ο υπεύθυνος της εξέτασης διδασκων (παρ. 6, άρ. 34, ν.4485/2017). Τέλος, εάν ο φοιτητής αποτύχει και πάλι έστω και σε ένα από τα οφειλόμενα μαθήματα, διαγράφεται από το Π.Μ.Σ.

Στα Γ και Δ εξάμηνα του Προγράμματος προβλέπεται η εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Η Συντονιστική Επιτροπή, ύστερα από αίτηση του υποψηφίου στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος της διπλωματικής εργασίας, ο προτεινόμενος επιβλέπων και επισυνάπτεται περίληψη της προτεινόμενης εργασίας, ορίζει τον επιβλέποντα αυτής και συγκροτεί την τριμελή εξεταστική επιτροπή για την έγκριση της εργασίας, ένα από τα μέλη της οποίας είναι και ο επιβλέπων (παρ. 4, άρ. 34, ν. 4485/2017).

Ο Επιβλέπων της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας μπορεί να είναι μέλος ΔΕΠ με γνωστικό αντικείμενο συναφές με τη Φαρμακευτική Ανάλυση και διδασκων του ΠΜΣ. Ο επιβλέπων θα παρακολουθεί και θα συμβουλεύει το μεταπτυχιακό φοιτητή και θα είναι σε θέση να γνωρίζει την πορεία των σπουδών του.

Τα μέλη της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής μπορεί να είναι μέλη ΔΕΠ ή ΕΔΙΠ καθώς και Ερευνητές Ερευνητικών Ιδρυμάτων ή και επιστήμονες ερευνητές, αναγνωρισμένου κύρους, με διδακτορική διατριβή σε γνωστικό αντικείμενο συναφές με τη Φαρμακευτική Ανάλυση. Κατ' εξαίρεση, μπορεί μέλος της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής, πλην του Επιβλέποντος, να μην είναι διδάσκων του ΠΜΣ, με αιτιολογημένη απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, κατόπιν αιτιολογημένης εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής.

Το αντικείμενο της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας πρέπει να έχει ερευνητικό χαρακτήρα και να έχει στοιχεία πρωτοτυπίας.

Η γλώσσα συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας είναι Ελληνική με εκτεταμένο κείμενο υπό μορφή δημοσίευσης στην Αγγλική. Εξαιρούνται οι ειδικές περιπτώσεις που η γλώσσα συγγραφής μπορεί να είναι στην Αγγλική με τη σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντα και έγκριση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Το εξώφυλλο της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας πρέπει να περιέχει τις παρακάτω πληροφορίες από πάνω προς τα κάτω:

- Το πιο πρόσφατο λογότυπο του ΕΚΠΑ στο άνω αριστερό μέρος.
 - Οι λέξεις "Τμήμα Φαρμακευτικής" στο άνω δεξιό μέρος
 - Τον πλήρη τίτλο της εργασίας
 - Το όνομα και την ιδιότητα (βασικό πτυχίο) του/της μεταπτυχιακού φοιτητή/φοιτήτριας
 - Οι λέξεις "Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία"
 - Η λέξη "Αθήνα" και το έτος αποδοχής της εργασίας
- Η σελιδοποίηση πρέπει να γίνει με την παρακάτω σειρά:
- Σελίδα Τίτλου
 - Τριμελής Επιτροπή
 - Πρόλογος (προαιρετικός) με ευχαριστίες, αφιερώσεις κτλ
 - Περιεχόμενα
 - Περίληψη (έως 1 σελίδα)
 - Κατάλογος συντομογραφιών
 - Κυρίως κείμενο διπλωματικής εργασίας με διάκριση σε θεωρητικό (έως 15 σελίδες) και πειραματικό μέρος
 - Κείμενο στην Αγγλική Γλώσσα υπό μορφή δημοσίευσης (έως 15 σελίδες)
 - Βιβλιογραφία
 - Παραρτήματα (αν υπάρχουν)
- Μορφοποίηση σελίδων και αριθμός σελίδων:
- Περιθώρια: 2 cm πάνω και κάτω, 2,5 cm δεξιά και αριστερά
 - Διάστιχο: 1,5 γραμμή
 - Γραμματοσειρά: Arial 11 ή Times New Roman 12
 - Μέγιστος αριθμός σελίδων Ελληνικού κειμένου (εκτός παραρτημάτων): 70

Για να εγκριθεί η εργασία ο φοιτητής οφείλει να την υποστηρίξει ενώπιον της εξεταστικής επιτροπής (παρ. 4, άρ. 34, ν. 4485/2017). Οι εργασίες παρουσιάζονται από τον Μάιο του Δ' εξαμήνου έως και τις 31 Μαΐου του ΣΤ εξαμήνου για όσους έχουν αιτηθεί παράταση. Η εργασία θεωρείται επιτυχής αν συγκεντρώσει βαθμό μεγαλύτερο ή ίσο του πέντε.

Ο βαθμός του τίτλου του ΠΜΣ προκύπτει από το άθροισμα των γινομένων (πιστωτικές μονάδες x βαθμός μαθήματος) συν (πιστωτικές μονάδες x βαθμός διπλωματικής εργασίας) δια του συνολικού αριθμού των πιστωτικών μονάδων μαθημάτων και διπλωματικής εργασίας. Δεν υπολογίζονται οι πιστωτικές μονάδες της πρακτικής άσκησης.

Οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες εφόσον εγκριθούν από την εξεταστική επιτροπή, αναρτώνται υποχρεωτικά (τίτλος και περίληψη) στον διαδικτυακό τόπο του Τμήματος Φαρμακευτικής (άρ. 34, παρ. 5 ν.4485/2017).

Επίσης, γίνεται ηλεκτρονική κατάθεση της διπλωματικής εργασίας στο Ψηφιακό Αποθετήριο "ΠΕΡΓΑΜΟΣ", σύμφωνα με τις αποφάσεις της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ.

Άρθρο 8 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

1. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν όλα τα δικαιώματα και τις παροχές που προβλέπονται για τους φοιτητές του Α' κύκλου σπουδών, πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων. Το Ίδρυμα υποχρεούται να εξασφαλίσει στους φοιτητές με αναπηρία ή/και ειδικές ανάγκες προσβασιμότητα στα προτεινόμενα συγγράμματα και τη διδασκαλία (παρ.3, άρ.34, ν.4485/2017). Στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών ιδρύθηκε και λειτουργεί από το 2006 η Μονάδα Προσβασιμότητας για Φοιτητές με Αναπηρία. Αποστολή της, είναι η επίτευξη στην πράξη της ισότιμης πρόσβασης στις ακαδημαϊκές σπουδές των φοιτητών με διαφορετικές ικανότητες και απαιτήσεις. Τα μέσα που επιστρατεύονται είναι οι Προσαρμογές στο Περιβάλλον, οι Υποστηρικτικές Τεχνολογίες Πληροφορικής και οι Υπηρεσίες Πρόσβασης.

2. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές καλούνται να συμμετέχουν και να παρακολουθούν σεμινάρια ερευνητικών ομάδων, συζητήσεις βιβλιογραφικής ενημέρωσης, επισκέψεις εργαστηρίων, συνέδρια/ημερίδες με γνωστικό αντικείμενο συναφές με αυτό του ΠΜΣ, διαλέξεις ή άλλες επιστημονικές εκδηλώσεις του ΠΜΣ κ.ά. Για την επιτυχή ολοκλήρωση του ΠΜΣ είναι απαραίτητη η συμμετοχή των μεταπτυχιακών φοιτητών με φυσική παρουσία σε όλες τις υποχρεώσεις που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα σπουδών κατά τις εργάσιμες ημέρες και ώρες.

3. Η Συνέλευση του Τμήματος Φαρμακευτικής, μετά την εισήγηση της ΣΕ, δύναται να αποφασίσει τη διαγραφή μεταπτυχιακών φοιτητών εάν:

- υπερβούν το ανώτατο όριο απουσιών
- έχουν αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων (κανονική και επαναληπτική) και δεν έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα,
- υπερβούν τη μέγιστη χρονική διάρκεια φοίτησης στο ΠΜΣ, όπως ορίζεται στον παρόντα Κανονισμό,
- έχουν παραβιάσει τις κείμενες διατάξεις όσον αφορά την αντιμετώπιση πειθαρχικών παραπτωμάτων από τα αρμόδια πειθαρχικά Όργανα,
- αυτοδίκαια κατόπιν αιτήσεως των μεταπτυχιακών φοιτητών,

- υποπέσουν σε παράπτωμα που εμπίπτει στο δίκαιο περί πνευματικής ιδιοκτησίας (ν.2121/1993) κατά τη συγγραφή των προβλεπόμενων εργασιών τους,

- δεν καταβάλλουν το προβλεπόμενο τέλος φοίτησης,
- Σε περίπτωση διαγραφής μεταπτυχιακού φοιτητή/τριας, για οποιοδήποτε λόγο, τα ήδη καταβληθέντα τέλη φοίτησης δεν επιστρέφονται.

5. Απαλλάσσονται από τα τέλη φοίτησης οι φοιτητές του ΠΜΣ, των οποίων το ατομικό εισόδημα, εφόσον διαθέτουν ίδιο εισόδημα, και το οικογενειακό διαθέσιμο ισοδύναμο εισόδημα δεν υπερβαίνουν αυτοτελώς, το μεν ατομικό το εκατό τοις εκατό (100%), το δε οικογενειακό το εβδομήντα τοις εκατό (70%) του εθνικού διάμεσου διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος, σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα κάθε φορά δημοσιευμένα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ.). Η απαλλαγή αυτή παρέχεται για τη συμμετοχή σε ένα μόνο ΠΜΣ. Σε κάθε περίπτωση, οι απαλλασσόμενοι φοιτητές δεν ξεπερνούν το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού αριθμού των φοιτητών που εισάγονται στο ΠΜΣ. Αν οι δικαιούχοι υπερβαίνουν το ποσοστό του προηγούμενου εδαφίου, επιλέγονται με σειρά κατάταξης ξεκινώντας από αυτούς που έχουν το μικρότερο εισόδημα (άρ. 35, παρ. 2, ν.4485/2017).

6. Στο τέλος κάθε εξαμήνου πραγματοποιείται αξιολόγηση κάθε μαθήματος και κάθε διδάσκοντος από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές (παρ.1., άρ.44, ν.4485/2017) μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του ΕΚΠΑ.

7. Η καθομολόγηση γίνεται στο πλαίσιο της Συνέλευσης του Τμήματος Φαρμακευτικής και σε χώρο του Τμήματος, παρουσία του Διευθυντή του ΠΜΣ ή του Αναπληρωτή του, του Προέδρου του Τμήματος ή του Αναπληρωτή του και, κατά τις δυνατότητες, ενδεχομένως εκπροσώπου του Πρυτάνεως.

Πιο συγκεκριμένα στο πλαίσιο του ΠΜΣ απονέμεται Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στη «Φαρμακευτική Ανάλυση-Ελεγχος Ποιότητας».

8. Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών δεν απονέμεται σε φοιτητή του οποίου ο τίτλος σπουδών πρώτου κύκλου από ίδρυμα της αλλοδαπής δεν έχει αναγνωρισθεί από το Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.), σύμφωνα με το ν. 3328/2005 (Α' 80).

9. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές μπορούν να αιτηθούν την έκδοση παραρτήματος διπλώματος.

10. Για τη συμμετοχή τους στο ΠΜΣ «Φαρμακευτική Ανάλυση-Ελεγχος Ποιότητας» οι μεταπτυχιακοί φοιτητές καταβάλλουν τέλη φοίτησης που ανέρχονται στο ποσό των # 2.800,00 # € συνολικά. Καταβάλλονται σε τέσσερις (4) δόσεις (πρώτη δόση: αμέσως μετά την οριστικοποίηση των επιλεγέντων μεταπτυχιακών φοιτητών και πριν από την εγγραφή στη Γραμματεία του Τμήματος Φαρμακευτικής (# 700,00 # €), δεύτερη δόση: εντός των δύο πρώτων εβδομάδων από την έναρξη του β' εξαμήνου (# 700,00 # €), τρίτη δόση: εντός των δύο πρώτων εβδομάδων από την έναρξη του γ' εξαμήνου (# 700,00 # €) και τέταρτη δόση: εντός των δύο πρώτων εβδομάδων από την έναρξη του δ' εξαμήνου (# 700,00 # €). Τα σχετικά ποσά κατατίθενται στην ALPHA BANK σε λογα-

ριασμό του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας του Ε.Κ.Π.Α. Χωρίς το αποδεικτικό κατάθεσης δεν μπορεί να γίνει η εγγραφή στο νέο εξάμηνο. Σε περίπτωση οριστικής διακοπής φοίτησης ή διαγραφής μεταπτυχιακού φοιτητή/-τριας, για οποιοδήποτε λόγο, τα ήδη καταβληθέντα τέλη φοίτησης δεν επιστρέφονται.

Επίσης, υπάρχει δυνατότητα συνδυασμού του προγράμματος ΕΡΑΣΜΟΣ με τη συμμετοχή στο ΠΜΣ.

Άρθρο 9 ΥΠΟΔΟΜΗ ΠΜΣ

1. Για την εύρυθμη λειτουργία του ΠΜΣ θα διατεθούν αίθουσες διδασκαλίας και σεμιναρίων, αμφιθέατρα εξοπλισμένα με οπτικοακουστικά μέσα και εργαστήρια του Τμήματος Φαρμακευτικής.

2. Η διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του ΠΜΣ γίνεται από τη Γραμματεία του Προγράμματος που είναι εγκατεστημένη στο Τμήμα Φαρμακευτικής, βρίσκεται υπό την επιστασία της Γραμματείας του Τμήματος και στελεχώνεται από διοικητικούς υπαλλήλους του Τμήματος.

3. Η χρηματοδότηση του ΠΜΣ μπορεί να προέρχεται από:

α) δωρεές, παροχές, κληροδοτήματα και κάθε είδους χορηγίες φορέων του δημόσιου τομέα, όπως οριοθετείται στην περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), ή του ιδιωτικού τομέα,

β) πόρους από ερευνητικά προγράμματα,

γ) πόρους από προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων διεθνών οργανισμών,

δ) μέρος των εσόδων των Ειδικών Λογαριασμών Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.),

ε) κάθε άλλη νόμιμη πηγή.

Επειδή τα λειτουργικά έξοδα του Π.Μ.Σ. δεν καλύπτονται εξ ολοκλήρου από τις ανωτέρω πηγές χρηματοδότησης, μέρος των λειτουργικών του εξόδων καλύπτεται από τέλη φοίτησης.

4. Κατά τη λήξη της θητείας της ΣΕ, με ευθύνη του απερχόμενου Διευθυντή, συντάσσεται αναλυτικός απολογισμός του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου και των λοιπών δραστηριοτήτων του Π.Μ.Σ., ο οποίος κατατίθεται στο Τμήμα Φαρμακευτικής του ΕΚΠΑ (παρ. 2, άρ.44, ν.4485/2017). Ο εν λόγω απολογισμός με ευθύνη της Κοσμητείας αποστέλλεται αμελλητί στα μέλη της ΕΣΕ (παρ. 5, άρ.44, ν.4485/2017).

5. Η εσωτερική και εξωτερική αξιολόγηση του ΠΜΣ θα γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 44 του ν.4485/2017.

Άρθρο 10 ΑΝΑΘΕΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ / ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ ΣΤΟ ΠΜΣ

Οι διδάσκοντες του ΠΜΣ, προέρχονται, τουλάχιστον κατά 60%, από:

- μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος,
- μέλη Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. του Τμήματος, κατόχους διδακτορικού διπλώματος,
- ομότιμους καθηγητές (άρ. 69, ν.4386/2016) του οικείου Τμήματος,

Με αιτιολογημένη απόφαση της Συνέλευσης το Τμήματος ανατίθεται διδασκαλία σε:

- μέλη ΔΕΠ ή ομότιμους καθηγητές άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου ΑΕΙ,
- επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους με εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ.

Η ανάθεση διδασκαλίας μαθημάτων, σεμιναρίων και ασκήσεων του ΠΜΣ γίνεται ύστερα από εισήγηση της ΣΕ και έγκριση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρύτανης
ΜΕΛΕΤΙΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στο Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.

- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

A. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

B. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσίευματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα	Ιστότοπος: www.et.gr
ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054	Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: helpdesk.et@et.gr
ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ	Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: webmaster.et@et.gr
Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)	Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: grammateia@et.gr
Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)	
Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)	
Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30	

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

